

CURIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

М. Уленик

Serie nouă, nr. 497-498 / februarie 2024

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

FILIALELE UUR DIN TOATĂ ȚARA MARCHEAZĂ DOI ANI DE LA ÎNCEPEREA RĂZBOIULUI DIN UCRAINA

În contextul împlinirii, la 24 februarie 2024, a doi ani de la declanșarea invaziei ruse împotriva Ucrainei, Uniunea Ucrainenilor din România organizează peste 20 de evenimente, în toate județele din țară în care Uniunea are filiale.

Astfel, Filiala UUR – Arad va organiza o masă rotundă la care, alături de membri din comunitatea ucraineană, vor participa și refugiați ucraineni stabiliți în județul Arad.

Și Filiala UUR – Botoșani va organiza la sediul organizației din localitatea Rogojești o masă rotundă și o dezbatere despre consecințele războiului din Ucraina, cu participarea a numeroși reprezentanți ai Prefecturii, Consiliului local, membri ai filialei și ai comunității ucrainene din județ.

Filiala UUR – București va prezenta o expoziție de fotografii cu tema „Urmele dureroase ale războiului din Ucraina” și va organiza o masă rotundă sub genericul „Fugari din calea războiului – mărturii ale refugiaților ucraineni”. Cu acest prilej, participanții vor fi invitați să vizioneze un film în care sunt prezentate ororile războiului declanșat de Rusia împotriva Ucrainei.

Filiala UUR – Caraș-Severin va cinsti memoria eroilor ucraineni căzuți la datorie în timpul războiului, precum și a miilor de oameni nevino-

vați care și-au pierdut viața ca urmare a agresiunii ilegale a Federației Ruse în Ucraina, printr-o slujbă de pomenire, oficiată de un sobor de preoți. Momentul va fi urmat de o masă rotundă dedicată situației din Ucraina, precum și de un scurt program cultural-artistic.

Filiala UUR – Galați va realiza și prezenta un videoclip cu mărturiile cutremurătoare și traumatizante ale unor refugiați ucraineni, care au fugit din calea războiului și s-au stabilit în România, urmat de un manifest muzical, susținut de corul filialei, „Yasnytsya”.

O masă rotundă cu dezbateri pe tema celor doi ani de război va organiza și Filiala UUR – Iași, iar UUR – Maramureș va desfășura o acțiune intitulată „Doi ani de la invazia Rusiei în Ucraina”, cu participarea a numeroși invitați, a membrilor UUR și a mai multor cetățeni ucraineni, refugiați pe teritoriul României.

Filiala UUR – Satu-Mare va organiza un ceremonial de depunere de coroane și jerbe de flori la bustul lui Taras Șevcenko din municipiu, urmat de o procesiune cu lumânări aprinse, în memoria victimelor războiului. Ulterior, la Satu Mare va avea loc o masă rotundă cu tema „Doi ani de la declanșarea războiului pe scară largă în Ucraina”. Participanții vor putea viziona un scurt documentar despre solidaritatea sătmărenilor cu Ucraina.

Filiala UUR – Cluj, în parteneriat cu Specializarea Limbă și literatură ucraineană, va organiza la Facultatea de Litere din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” o masă rotundă despre războiul din Ucraina, cu titlul „Un deceniu de rezistență militară a Ucrainei”. Evenimentul va debuta cu o panahidă în memoria victimelor agresiunii nejustificate a armatei Federației Ruse împotriva poporului ucrainean, atât a militarilor, cât și a populației civile. Discuțiile din cadrul mesei rotunde se vor axa pe anexarea ilegală a Crimeii la Federația Rusă în 2014, războiul hibrid dus de Kremlin până în anul 2022, invazia militară treptată a Ucrainei, declanșarea pe scară largă a ostilităților în ziua de 24 februarie 2022, ajutorul acordat de România Ucrainei și refugiaților ucraineni care au ajuns în țara noastră, evoluția agresiunii militare împotriva Ucrainei și consecințele nefaste asupra Europei și lumii întregi, sprijinirea pe toate planurile a integrării euro-

(Continuare la pagina 2)

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

Din sumar:

- ◆ **Din agenda deputatului UUR** ➤ pag. 2
- ◆ **UUR sprijină SVSU Poienile de sub Munte** ➤ pag. 3
- ◆ **Cronica activității UUR** ➤ pag. 4
- ◆ **Prietenii Bucovinei și ai limbii materne: Eminescu și Tcaciuc** ➤ pag. 5
- ◆ **Sărbătorile de iarnă la ucraineni** ➤ pag. 6, 8
- ◆ **Biserici botoșănene în sărbătoare** ➤ pag. 8
- ◆ **Întâlnirea tinerilor ucraineni din România** ➤ pag. 9
- ◆ **UUR în 2024, prin ochii unei tinere ucrainene** ➤ pag. 9
- ◆ **Situația juridică a Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, clarificată definitiv** ➤ pag. 12
- ◆ **Sărbătoarea minorităților etnice, la Rădăuți și Iași** ➤ pag. 13-15
- ◆ **Soborul Sfântului Ioan Botezătorul** ➤ pag. 16

FILIALELE UUR DIN TOATĂ ȚARA MARCHEAZĂ DOI ANI DE LA ÎNCEPEREA RĂZBOIULUI DIN UCRAINA

(Urmare de la pagina 1)

pene și euroatlantice a Ucrainei de către România și Uniunea Ucrainenilor din România, ținând cont de faptul că mai multe puncte ale Rezoluției Congresului 9 al UUR prevăd o astfel de susținere, și ridicarea gradului de conștientizare a lumii întregi asupra importanței reconstrucției Ucrainei, precum și reedificării și consolidării democrației în Europa și pe întreg mapamondul. La acțiune, vor participa oameni de știință, politicieni, analiști, reprezentanți ai mediului academic din Cluj și din Kiev, membri ai UUR, refugiați stabiliți în județul Cluj.

Programul special pregătit de UUR – Suceava include o slujbă religioasă de pomenire a eroilor

căzuți pe front, un scurt moment de reculegere, prezentarea acțiunilor UUR în sprijinul refugiaților ucraineni și persoanelor strămutate în interiorul Ucrainei, precum și un moment artistic, susținut de grupul „Spivuci Ukrainky”, format din câteva refugiate din Ucraina.

O masă rotundă cu tema „Doi ani împreună cu refugiații din Ucraina”, dedicată consecințelor războiului din Ucraina, va fi organizată și de Filiala UUR – Timișoara, împreună cu reprezentanți ai administrațiilor publice locale și județene. Programul acțiunii include și o expoziție foto-video, în care vor fi prezentate reportaje documentare pe tema războiului din Ucraina și a provocărilor cu care s-au confruntat refugiații ucraineni ajunși la Timișoara.

Și la sediul UUR – Tulcea va avea loc o amplă dezbatere, la care au fost invitați reprezentanți ai Inspectoratului pentru Situații de Urgență – Tulcea, Prefectura Tulcea, Inspectoratul Școlar Județean Tulcea, Primăria municipiului Tulcea, instituții care au fost implicate în sprijinirea refugiaților și a poporului ucrainean încă din primele zile ale invaziei ruse în Ucraina.

În parteneriat cu Instituțiile Prefectului și structurilor Ministerului de Interne, filialele UUR din Maramureș, Satu-Mare, Suceava și Tulcea vor organiza, la PTCF Sighetu Marmăției, Halmeu, Siret și Isaccea, un flashmob împotriva războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

DIN AGENDA DEPUTATULUI UUR

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

Egalitatea de șanse în educație, creșterea performanțelor școlare și evitarea abandonului școlar constituie obiectivele esențiale ale preocupărilor domnului Nicolae-Miroslav Petrețchi în calitate de deputat al comunității ucrainene. În consecință, la data 5 februarie a.c., acesta i-a atras atenția ministrului Educației, Ligia Deca, asupra necesității implementării echitabile a Programului național „Masă sănătoasă”.

Domnul Petrețchi și-a concentrat atenția și observațiile pe unitățile de învățământ aflate în zone defavorizate, cu accent pe nevoile specifice ale comunităților din mediul rural, unde alimentația mult prea multor copii depinde chiar de prezența programului „Masă sănătoasă” și unde aceasta măsură echivalează uneori cu singura garanție că elevii nu abandonează studiile.

Un suport alimentar constând într-o masă caldă sau, după caz, într-un pachet alimentar, în limita unei valori zilnice de 15 lei/beneficiar reprezintă, pentru mulți copii din zone defavorizate, izolate sau chiar vulnerabile, singura lor șansă la hrană și educație.

Selecția școlilor și a grădinițelor se face de către inspectoratele școlare județene, iar finanțarea programului este asigurată de la bugetul de stat, însă suportul alimentar oferit de Guvern nu este implementat, din păcate, exact acolo unde este cea mai are nevoie de el.

Un astfel de exemplu îl reprezintă situația din comuna Poienile de sub Munte, județul Maramureș, unde mulți elevi se deplasează chiar și 7 km pentru a participa la cursuri, iar un număr mare dintre aceștia nu-și permit nici măcar un pachetel cu mâncare. Cu toate acestea, unitățile școlare din localitate nu se află pe lista beneficiarilor acestui program.

În încercarea sa de a corecta aceste discrepanțe, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a solicitat ministrului Ligia Deca să comunice oficial măsurile pe care intenționează să le întreprindă pentru a asigura implementarea eficientă a programului „Masă sănătoasă”, cu precădere în zonele în care comunitatea are cea mai mare nevoie, situație pe care dânsul o va monitoriza.

* * *

Școlile unde există elevi care studiază doar limba maternă ucraineană riscă să nu beneficieze de costul standard suplimentar per elev, iar studiul limbii materne pentru minoritățile naționale, pe lângă cel al studiului în limba maternă, riscă, în continuare, să fie afectat, situație care l-a de-

terminat pe deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi să revină, în ziua de 5 februarie, cu o interpelare adresată ministrului Educației, Ligia Deca.

Deși a mai abordat acest subiect pe căile oficiale parlamentare, recent a constatat cu îngrijorare că, în cadrul Metodologiei privind fundamentarea cifrei de școlarizare pentru învățământul preuniversitar de stat, articolul 8, alineatul (1), nu se face referire explicită la „studiul limbii materne” pentru anul școlar 2024-2025.

Această omisiune are consecințe serioase asupra unităților de învățământ care au în componență și clase cu elevi ce studiază în limba maternă a minorităților. Acestora li se alocă suplimentar sume aferente coeficienților pentru determinarea costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev, pentru finanțarea de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat. În acest context, școlile unde există elevi care studiază doar limba maternă nu vor primi costul standard suplimentar per elev, fapt ce poate afecta actul educațional.

De când la nivelul Inspectoratelor Școlare Județene din zonele unde trăiesc etnici ucraineni există funcția de inspector școlar de limba ucraineană pentru minorități, cifrele și rezultatele vorbesc de la sine. În Suceava și Maramureș, minoritatea ucraineană are cei mai mulți elevi care studiază limba maternă ucraineană sau în limba ucraineană, cele mai multe cadre didactice de specialitate în limba ucraineană, iar elevii au obținut cele mai multe premii la concursurile naționale organizate de Ministerul Educației.

Pentru că nu-i este deloc indiferent parcursul educațional al elevilor care reprezintă comunitatea ucraineană din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi i-a solicitat ministrului Educației să ofere clarificări cu privire la motivele menținerii formulării actuale – „învățământul în limbile minorităților naționale”, fără să se regăsească și

sintagma „studiul limbii materne”, fapt ce contravine Legii Învățământului Preuniversitar.

ACTIVITATE PARLAMENTARĂ

Într-un sistem internațional caracterizat prin interconectare și interdependență crescândă între state, consolidarea relațiilor bilaterale reprezintă o opțiune strategică, fiind cea care apropie statele și contribuie la prevenirea sau soluționarea crizelor regionale ori globale.

De la tribuna Parlamentului, Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat, miercuri, 7 februarie, că România a demonstrat că înțelege pe deplin importanța consolidării relațiilor bilaterale, în special în actualul context geopolitic, recurgând la intensificarea colaborării cu alte state, mai ales cu cele vecine. Astfel, țara noastră contribuie la promovarea valorilor democratice, creând în același timp un cadru de conviețuire pașnică și stabilă.

Acest aspect este cu atât mai evident cu cât, săptămâna trecută, s-au împlinit 32 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Ucraina, care au decis recent ridicarea relațiilor bilaterale la nivel de Parteneriat Strategic, cel mai mare grad de colaborare între două state. Statul român își menține, astfel, poziția de vecin de încredere, promotor al securității și stabilității în regiune, devenind, în același timp, o puternică voce, precum și un susținător ferm al parcursului european și euroatlantic al vecinilor săi – Ucraina și Republica Moldova.

În acest context, Nicolae-Miroslav Petrețchi a amintit că Uniunea Ucrainenilor din România este o punte de legătură importantă între vecini și promovează în continuare cooperarea prin activități care au drept scop tocmai întărirea relațiilor dintre România, Ucraina și Republica Moldova, state care împărtășesc aceleași idealuri și valori, coagulând eforturile comune ale autorităților publice centrale și locale, ale experților și oamenilor de afaceri, în vederea stabilirii de legături care să completeze eforturile diplomatice și politice.

Unul dintre cele mai recente rezultate concrete ale acestei activități este cel de luna aceasta, când, prin implicarea și sprijinul Uniunii, au fost depuse proiecte transfrontaliere în domeniul sanitar pentru UAT-urile din Bocicoiu Mare și Poienile de sub Munte, jud. Maramureș, respectiv pentru autorități regionale din Ivano-Frankivsk, Ucraina.

Aceste acțiuni consolidează relațiile bilaterale dintre statele noastre, implicând toți factorii decizionali, și sunt extrem de necesare în perioade precum cea pe care o traversăm.

Observator

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 12.01.2024, la sediul Filialei Maramureș a UUR din municipiul Sighetu Marmăției, str. Dr. Pop Victor, nr. 18, județul Maramureș, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, departamentul financiar-contabil a prezentat situația financiar-contabilă pentru luna decembrie 2023 și, totodată, pentru întreg anul 2023, dar și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna februarie 2024, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Ziua Limbii Materne” – Filiala Arad, „Concursul de recitare a poeziei ucrainene – faza locală, la nivel de școală” – Filiala Botoșani, „Ziua Limbii Materne” – Filiala Botoșani, „Ziua Limbii Materne” – Filiala București, „Ziua Internațională a Limbii Materne” – Filiala Cluj, „Ziua Limbii Materne Ucrainene din cadrul Clubului copiilor ucraineni” – Filiala Cluj, „Ziua Internațională a Limbii Materne” – Filiala Galați, „Ziua Limbii Materne” – Filiala Iași, „Ziua Limbii Materne” – Filiala Maramureș, „Ziua Limbii Materne” – Filiala Suceava, „Comemorarea scriitorilor ucraineni din Bucovina” – Filiala Suceava, „Ziua Internațională a Limbii Materne” – Filiala Timiș, „Concurs de poezie, cântec și dans ucrainean” – Filiala Tulcea. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna februarie 2024. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția de obiecte de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, pentru renovarea sediilor etc.

Uniunea dă dovadă, încă o dată, de susținere față de enoriașii ucraineni, aprobând, în acest sens, referatele privind alocarea de fonduri pentru lucrările de reparații la Biserica Ortodoxă Ucraineană

din localitatea Petroasa Mare, precum și pentru reparațiile și crearea unei căi de acces către grupurile sanitare exterioare și zugrăvirea Bisericii Penticostale din aceeași localitate.

De asemenea, UUR sprijină activitățile cultural-sportive, iar, în acest sens, în cadrul ședinței, au fost aprobate referatele pentru achiziționarea a 35 de echipamente sportive, pentru Filialele Timiș și Caraș-Severin, necesare participării sportivilor de etnie ucraineană la campionatele de fotbal.

Totodată, au fost aprobate referatele privind dotarea cu cele necesare a sediilor Uniunii Ucrainenilor din România și a centrelor culturale ucrainene din țară, în vederea sporirii activității cultural-educative.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi: analizarea rapoartelor de activitate a angajaților UUR, analizarea problemelor semnalate de cetățenii aparținând etniei ucrainene și analizarea stadiului învățământului în limba ucraineană.

În cadrul analizării învățământului în limba ucraineană, au fost prezenți inspectorii de specialitate, fiind dezbătute atât rezultatele, cât și problemele cu care se confruntă acesta, precum și viitoarele proiecte ce urmează a fi organizate de UUR în vederea susținerii studiului în limba maternă ucraineană.

Mai mult decât atât, în cadrul ședinței, au fost aprobate noi solicitări din partea elevilor în ceea ce privește cazarea la sediile filialelor și organizațiilor locale ale UUR, cu titlu gratuit.

Dezbaterile din cadrul ședinței au continuat cu analizarea posibilităților de îmbunătățire a activității organizațiilor UUR, cu scopul eficientizării acestora. Discuțiile abordate pe această tematică se concretizează prin readaptarea planului de evenimente culturale, începând cu anul acesta, sub aspectul diversificării acestuia, astfel încât să corespundă în detaliu nevoilor cetățenilor ucraineni, punând accent inclusiv pe colaborarea interinstituțională.

Tot în cadrul acestui punct, au fost analizate rezultatele acțiunilor realizate cu ocazia sărbătorilor de iarnă, cu precădere impactul acestora, inclusiv în ceea ce privește oferirea de cadouri atât pentru copiii care studiază și în limba ucraineană, cât și pentru enoriași.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: dezbateri cu privire la colaborarea cu Vicariatul Ortodox Ucrainean, cu Vicariatul Greco-Catolic Ucrainean, precum și cu Biserica Penticostală și Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea; analizarea încercării anumitor persoane de a destabiliza comunitatea ucraineană și dezbateri proiectului cu privire la finalizarea lucrărilor de reabilitare a muzeului din Copăcele.

De asemenea, în cadrul ședinței, membrii Consiliului UUR au hotărât continuarea atât a demersurilor privind acordarea sprijinului umanitar refugiaților ucraineni în contextul războiului, cât și a proiectelor cu caracter socio-cultural în vederea îmbunătățirii relațiilor româno-ucrainene.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

UUR SPRIJINĂ SVSU POIENILE DE SUB MUNTE

Vineri, 19 ianuarie 2024, o delegație a Uniunii Ucrainenilor din România a vizitat comuna Poienile de sub Munte, pentru a susține activ proiectul Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU) Poienile de sub Munte, intitulat „Prim Răspuns pentru Comunitate”.

Consecventă viziunii sale orientate către siguranța și bunăstarea comunităților, Uniunea Ucrainenilor din România a donat un autoturism Dacia Duster 4x4 Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență Poienile de sub Munte. Acest gest are scopul de a crește gradul de siguranță al voluntarilor SVSU, de a-i ajuta pe aceștia să-și îndeplinească misiunile în termen optim și vine în sprijinul cetățenilor din comuna Poienile de sub Munte în cazul unor situații de urgență.

Această donație va permite SVSU Poienile de sub Munte să crească viteza de reacție în situații de urgență și va face posibilă intervenția în locuri mai puțin accesibile, atât în comuna Poienile de sub Munte, cât și în localitățile învecinate.

La evenimentul de predare-primire a autoturismului și de semnare a parteneriatului, a fost prezent președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Filialei Maramureș a UUR, prof. Miroslav Petrețchi, prim-vicepreședintele UUR, Vasile Pasenciu, vicepreședintele UUR, Ioan Recalo, vicepreședintele UUR Pinteia Mariciuc, primarul comunei Poienile de sub Munte, Alexa Chifa, viceprimarul comunei Poienile de sub Munte, Ioan Holdiș, președintele Organizației locale UUR Poienile de sub Munte, Serghei Stuleanico, reprezentantul UUR în Consiliul Local Poienile de sub Munte, Ioan Oancea, președintele Organizației locale UUR Bocicoiu Mare, Narcis Bobriuc, șeful SVSU Poienile de sub Munte, Ioan Berfelea, precum și întreaga echipă SVSU Poienile de sub Munte.

Această inițiativă subliniază, încă o dată, angajamentul ferm al Uniunii Ucrainenilor din România în promovarea siguranței și calității vieții etnicilor ucraineni, evidențiind responsabilitatea asumată în sprijinirea comunităților în care aceștia trăiesc. Uniunea Ucrainenilor din România rămâne dedicată cauzei umanitare și continuă să susțină proiecte care contribuie la dezvoltarea durabilă și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale.

GRUPĂ DE GRĂDINIȚĂ ÎN LIMBA UCRAINEANĂ, LA TIMIȘOARA

Prima grupă de grădiniță cu predare în limba ucraineană se va înființa la Timișoara, cu sprijinul președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Proiectul va fi concretizat de Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, iar activitatea educațională se va desfășura într-o locație modernă, dotată cu mobilier și aparatură nouă, situată pe strada Mareșal Alexandru Averescu, nr. 3B din Timișoara.

Programul educațional al Grădiniței PP nr. 29 din anul 2024-2025, secția ucraineană, se va derula săptămânal, de luni până vineri, între orele 08.00-17.00.

Copiii vor fi coordonați de cadre didactice calificate și vorbitoare de limba ucraineană, preșcolarii urmând să beneficieze și de activități extracurriculare precum serbări, vizite, excursii și ateliere de creație.

Pentru înscrieri și detalii, vă puteți adresa inspectorului școlar de limba ucraineană, Maria Szabo-Condrei, din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Timiș, sau secretariatului Filialei Timiș a UUR, din str. Mareșal Alexandru Averescu, nr. 3B, Timișoara.

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

Președintele Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, Maria Szabo-Condrei, a participat sâmbătă, 13 ianuarie, la ceremonia de decernare a premiului „Timișoara pentru valori europene”, acordat Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu. Maria Szabo-Condrei a subliniat importanța eforturilor depuse de Maia Sandu în sprijinul democrației, drepturilor omului și diversității culturale, precum și contribuția semnificativă adusă la consolidarea relațiilor europene.

În discursul său, Maia Sandu a evidențiat sacrificiile remarcabile făcute de vecinii din Ucraina pentru apărarea valorilor europene fundamentale. Cu curajul caracteristic, președintele Republicii Moldova a denumit Kremlinul ca fiind responsabil pentru răul adus Ucrainei, subliniind astfel importanța luptei constante pentru democrație, libertate și pace.

Totodată, Maia Sandu a evidențiat orașul Timișoara drept un exemplu elocvent al unității în diversitate, un oraș care exprimă cu devotament spiritul european și democratic, jucându-și cu excelență rolul de Capitală Culturală Europeană și fiind un model de succes.

Amintim că, în Rezoluția adoptată în cadrul Congresului 9 al Uniunii Ucrainenilor din România, se menționează depunerea eforturilor suplimentare în vederea susținerii procesului european și euroatlantic al Ucrainei și al Republicii Moldova din perspectiva reformelor și a adaptării legislației privind drepturile minorității naționale, având drept fundament modelul de bune practici al României, care este expus permanent.

Premiul „Timișoara pentru Valori Europene” a fost instituit în 2023 de către Primăria Timișoara, marcând recunoașterea eforturilor remarcabile depuse de personalități notabile în promovarea și apărarea valorilor europene. Maia Sandu, ca primă laureată cu această distincție, adaugă o pagină semnificativă în istoria Timișoarei ca oraș multicultural și european.

„Stă pe loc și nici nu-i pasă / Și-i atâta de răcit! / Dar nu vrea să vină-n casă... / Că nu-i place! – L-ați ghicit?”.

Dacă adulții pot avea dificultăți în decriptarea acestei ghicitori, cu siguranță, copiii, cu agerimea și istețimea lor, găsesc răspunsul în câteva secunde: omul de zăpadă! Așa s-a întâmplat și cu micuții de la școlile gimnaziale sucevene Paltinu și Argel care s-au bucurat de minunate activități dedicate Zilei Internaționale a Omului de zăpadă, marcată în ziua de 18 ianuarie.

Îndrumați de cadrele didactice Constantina Bursuc și Cerasela Ciornei,

nei, copiii au aflat că inițiatorii Zilei Internaționale a Omului de zăpadă au asociat cifra 1 cu o mătură și cifra 8 cu forma omului de zăpadă, plasând în luna ianuarie un prilej minunat pentru ca micuții să simtă din plin bucuria iernii și a jocurilor pe zăpadă.

Elevii Școlii Gimnaziale Paltinu, alături de profesoara Constantina Bursuc, au participat la o lecție specială, în cadrul căreia au citit povești și au

învățat poezii în limba ucraineană despre mascota anotimpului rece – omul de zăpadă. Copiii s-au întrecut în realizarea unor lucrări practice, iar, la final, au fost recompensați cu câte un om de zăpadă din ciocolată, cel mai dulce moment care le-a răsplătit eforturile.

La Școala Gimnazială Argel, profesoara Cerasela Ciornei a ales să petreacă această zi afară, împreună cu elevii dumneaei, și să se bucure cu toții de construirea unui om de zăpadă, având convingerea că activitățile în aer liber sunt recreative și solidarizează micuții, în contrapondere cu jocurile electronice de pe calculator.

Fiecare dintre noi își amintește cu drag de copilărie și de jocurile iernii. Efortul cadrelor didactice sucevene au contribuit la păstrarea unei tradiții de suflet, adânc înrădăcinată în memoria copilăriilor noastre inocente, și a reamintit tuturor bucuria simplă a iernii.

Biserica Ortodoxă Ucraineană din localitatea Petroasa Mare a beneficiat de un sprijin consistent acordat de Uniunea Ucrainenilor din România pentru lucrări de renovare și reparații. Bani au fost alocați ca urmare a Campaniei „Cunoaște! Susține! Rezolvă!”, inițiate de președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Sumele, plătite din fondurile proprii ale Uniunii Ucrainenilor din România, cu contribuția și altor filiale ale UUR, vor fi utilizate pentru desfacerea tablei de acoperiș, montarea unei table noi și înlocuirea laurilor. De asemenea, au fost desfăcute jgheburile vechi și montate altele noi.

Lăcașul de cult din Petroasa Mare poartă hramul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, iar construcția acestuia a început prin anul 1994, tot atunci oficiindu-se prima slujbă religioasă în limba ucraineană de către fostul protopop ucrainean, pr. Ilie Albiciuc.

După 10 ani, biserica a fost finalizată, iar, până în prezent, au slujit în ea atât preoți ortodocși ucraineni, cât și preoți români.

Actul de generozitate al Uniunii Ucrainenilor din România demonstrează angajamentul față de valorile comunității și importanța păstrării tradițiilor. Campania „Cunoaște! Susține! Rezolvă!” reprezintă un efort concertat de a face cunoscute și de a rezolva problemele cu care se confruntă comunitățile, iar sprijinul lăcașurilor de cult constituie o expresie de susținere a diversității culturale și religioase.

O călătorie captivantă în inima tradițiilor ucrainene a avut loc, în ziua 17 ianuarie a.c., la Teatrul „Infinit” din capitala României, unde Comitetul Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat un impresionant concert de colinde, la care au participat refugiați ucraineni, membri ai Filialei București a UUR, mulți invitați și numeroși iubitori de cultură.

În deschiderea evenimentului, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a rostit un discurs încărcat de semnificații, subliniind importanța perpetuării tradițiilor ucrainene și transmiterea lor de la o generație la alta.

Rezoluția celui de al 9-lea Congres al UUR, document care stipulează prioritățile următorilor patru ani, intensificarea colaborării cu administrațiile publice, promovarea valorilor culturale și religioase ucrainene, susținerea procesului de integrare europeană a Ucrainei și a Republicii Moldova, adaptarea legislației privind drepturile minorităților naționale și respingerea dezinformării pentru menținerea unității comunității ucrainene din România și a diasporei, a fost citită atât în limba ucraineană, cât și în limba română.

Pe scena luminată de talent, au urcat ansamblul copiilor ucraineni de la Școala Gimnazială „Uruguay”, ansamblul Filialei București a UUR „Peremoha” („Victoria”), grupul „Kyrolo Mazur & Familia” și cantautorul Mihail Daniel Vasilescu, cu toții răsplătind auditoriul prin colinde autentice și dansuri pline de vervă, autenticitatea și aspirațiile comunității ucrainene răsunând prin muzică și versuri și amintind publicului de rădăcinile și tradițiile care îi leagă pe ucraineni. Seara s-a încheiat cu piesa de „Eu te observ”, oferită de Trupa de Teatrul „Favorit”.

Elevii școlilor sucevene unde se studiază limba maternă ucraineană au

sărbătorit Ziua Culturii Naționale, care marchează nașterea marelui poet Mihai Eminescu, devenită oficială prin adoptarea de către Parlamentul României, în noiembrie 2010, unui proiect de lege în acest sens. Astfel, ziua de naștere a poetului național al României, 15 ianuarie 1850, a fost consacrată drept o ocazie specială de sărbătoare și reflecție asupra culturii române în ansamblul ei.

În cadrul activităților desfășurate la Școala Gimnazială Paltinu, sub îndrumarea prof. Constantina Bursuc, elevii au adus un omagiu operei lui Eminescu prin recitări de poezii traduse în limba ucraineană și au creat o expoziție de postere realizate de grupurile de elevi participante, care au pus în valoare imagini din viața poetului și aspecte semnificative ale operei sale.

Școala Gimnazială Argel a fost, de asemenea, locul unor momente artistice speciale, avându-i protagoniști pe elevii acesteia, coordonați fiind de prof. Cerasela Ciornei. Recitări și cântece inspirate din versurile lui Eminescu au transmis emoție și apreciere pentru contribuția scriitorului la cultura românească.

Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava a fost gazda unei conferințe internaționale de marcă – „Abordarea multidisciplinară a operei eminesciene”, ediția a II-a. Profesorii Anca Gorban Cojocariu, Silvia-Corina Nuțu și Florentina Nășulea au coordonat evenimentul, la care au participat reprezentanți ai ISJ Suceava – prof. Ilie Sauciuc, inspector pentru minoritatea ucraineană, prof. dr. Daniel Hrenciuc, prof. Marius Colțuneac și personalități din Ucraina și Republica Moldova: Cristina Paladian – Universitatea Națională de Stat „Iurii Fedkovyci” (Cernăuți), prof. dr. Elena Apetri – Liceul „Gheorghe Asachi” (Herța, Ucraina), conferențiarilor Dorina Rotari, Victoria Fonari, Adela Manolii, lector univ. dr. Aliona Sobol – Universitatea de Stat din Republica Moldova și cercetătorul științific Anca Sîrbu – Academia de Științe Semiotice (Moldova).

Participanții la simpozion și-au prezentat lucrările în cadrul a patru axe tematice: „Discursul (non) literar al operei eminesciene”, „Abordări pedagogice ale operei eminesciene”, „Tradiție și modernitate în opera eminesciană – din perspectiva altor arte”, „Varia”. În aula Colegiului, a fost amenajată o expoziție de lucrări plastice realizate de elevii îndrumați de prof. Simona Mera.

Ziua Culturii Naționale a devenit, la Suceava, o punte de legătură între moștenirea culturală a lui Mihai Eminescu și diversitatea expresiei culturale ucrainene, componente care coexistă și contribuie la o comunitate școlară bogată și interconectată.

Prietenii Bucovinei și ai limbii materne: Mihai Eminescu și Ștefan Tcaciuc

Mihai Eminescu, marele poet național al României, s-a născut pe meleaguri botoșănene, bucovinene, la 15 ianuarie 1850, iar creațiile sale fac parte parcă din însăși esența poporului român, pentru că surprind, în mod excepțional, o multitudine de trăiri și teme ce au trecut testul timpului.

Ștefan Tcaciuc, al nostru mare poet de etnie ucraineană, bucovinean, născut în anul 1936 la 13 ianuarie, în satul Dănila, com. Dărmănești, jud. Suceava, a fost membru al Uniunii Scriitorilor din România și din Ucraina și a lăsat, pe lângă o amprentă excepțională în UUR, o serie de volume în care ne regăsim sufletele, noi, românii de etnie ucraineană.

UUR, Filiala Botoșani, nu a lăsat să treacă nemarcate aceste date importante, scrise cu slove de aur în conștiința noastră, și a organizat o activitate prin care 21 de elevi împreună cu un buchet de profesori, dacă îmi permiteți exprimarea, au făcut o excursie prin Bucovina, prin Moldova, și, la fiecare oprire, cadrele didactice au făcut o paralelă între creațiile celor doi mari titani ai literaturii și a temelor abordate de către aceștia.

Elevii prezenți provin din localitățile: Căndești, Căndești-Bucovina, Rogojești, Mihăileni, Pârâu-Negru, Sinăuți. Acești copii studiază limba ucraineană la școlile din județ și au fost plăcut impresionați de această activitate inovatoare. Profesorii, sub coordonarea dlui inspector școlar Paul Bilocopețiu și a dlui președinte Victor Semciuc, au avut acces la volumele lui Eminescu și

Pentru că Moldova e bogată în obiective turistice, itinerariul a fost următorul: Căndești, Călinești-Cuparencu, Dănila, Fălticeni, Târgu-Neamț, Cetatea Neamț, Mănăstirea Neamț, Mănăstirea Agapia, Humulești, Piatra Neamț, Ruginoasa, Vorona, Botoșani, Ipotești-Mihai Eminescu, Căndești, Mihăileni, Rogojești, Sinăuți. Copiii au

depus flori la mormintele părinților celor doi scriitori, au văzut casele natale ale acestora și au transformat excursia într-un schimb de experiență cu personalități de seamă, cu profesori și cu alți elevi din Humulești. Dl inspector Paul Bilocopețiu s-a ocupat de aceste întâlniri, dna profesoară Lavinia Vatamaniuc a scos în evidență biografia și bibliografia scriitorului și poetului Ștefan Tcaciuc, iar domnișoara Laura Nistor, absolventă a Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, dedicată pedagogiei învățământului, a discutat cu elevii despre temele și motivele creației eminesciene.

Eleva Denisa Elena Chelimândra ne-a împărtășit un punct de vedere al beneficiarului direct al proiectului: „Sunt în clasa a VIII-a, și pentru mine această întâlnire și celebrare a poeziei românești și ucrainene a venit mânușă. Voiesc să mă înscriu la profilul ucrainean-română și e foarte interesant să știi că, de fapt, suntem cu toții sub umbrela literaturii bucovinene, sub teme comune atât de frumos și de profund abordate. În același timp, schimbul de experiență de la Ipotești m-a ajutat să cunosc mai bine relația dintre Ion Creangă și Mihai Eminescu. Am simularea Evaluării Naționale la data de 5 februarie 2024 și vă pot spune că această recapitulare a marilor scriitori m-a făcut să privesc cu alți ochi operele lor. M-a impresionat viziunea lui Mihai Eminescu în poezia „Lacul”,

ale lui Tcaciuc, reușind, astfel, să explice elevilor că spiritul matern, indiferent de etnie și grai, rămâne ceva sfânt, nealterat de vremuri, și că transferul acestor trăiri către noile generații este vital. Noi, românii cu suflet de ucrainean, ne regăsim în temele marilor poeți, în filonul autentic, în regionalisme și arhaisme, în teme și motive, iar citindu-le creațiile parcă vedem urmele pașilor lor prin dulcea Moldovă.

renumita stațiune din Carpații Ucrainei, și vizita la Etnoparcul „Huțul Land”, iar, a doua zi, au urmat întreprinderea de prelucrare a cărnii „Rybak” și concertul caritabil „O, bucură-te, Pământule, Fiul lui Dumnezeu S-a născut!”

O, bucură-te, Pământule, Fiul lui Dumnezeu S-a născut!

Delegația Uniunii Ucrainenilor din România, formată din prim-vicepreședintele UUR, Vasile Pasenciuc, și vicepreședintele UUR, Ioan Recalo, a participat, în zilele de 20 și 21 ianuarie 2024, la evenimentul „O, bucură-te, Pământule, Fiul lui Dumnezeu S-a născut!”, la invitația administrației locale din Yamnytea, regiunea Ivano-Frankivsk, Ucraina, la această acțiune fiind invitată și o delegație din Polonia.

Pentru cele două delegații, gazdele au pregătit un program interesant și plăcut, care a cuprins vizite la obiective de interes regional și concertul dedicat sărbătorilor de iarnă.

Scopul deplasării a fost consolidarea și îmbunătățirea parteneriatului dintre Uniunea Ucrainenilor din România și Consiliul Local Yamnytea și intensificarea relațiilor cu Unitatea Administrativ Teritorială Yamnytea.

Sâmbătă, 20 ianuarie 2024, a fost organizată o excursie foarte plăcută și interesantă la Bukovel,

tule, Fiul lui Dumnezeu S-a născut!”, acțiune dedicată evocării sărbătorilor de iarnă și cinstirii luptătorilor Forțelor Armate din Ucraina.

iar cel mai frumos a fost faptul că am abordat această temă chiar la Ipotești, lângă lac, de această dată înghețat. Umorel lui Creangă ne-a însoțit peste tot, iar transfigurarea oamenilor din sat în personaje de basm m-a făcut să cred că acești titani ai literaturii noastre ne sunt familiari, de fapt, că ne sunt prieteni. Ștefan Tcaciuc abordează în scrierile sale tema părinților și a locurilor natale. Ce poate fi mai sfânt? Felul în care scrie ne este cunoscut, metaforele sunt parte a creației lirice, iar unicitatea și frumusețea poeziilor sale sunt de necontestat. Consider că izvorul tuturor acestor creații e spiritul, sufletul nobil peste care se suprapun ani și ani de studiu, de voință, de inspirație. Țin să mulțumesc tuturor organizatorilor și vă asigur că aplecarea dumneavoastră spre noi nu va fi în zadar!”

Dl inspector Paul Bilocopețiu a ținut să precizeze faptul că această activitate vine în sprijinul elevilor, dar și al profesorilor, care au ocazia să abordeze teme ale literaturii într-un mod original, prin vizite la casele natale ale marilor scriitori. Încărcătura emoțională a locurilor este una mare, faptul că interacționezi cu alți elevi, care îți împărtășesc pasiunea, conferă sentimentul de apartenență la un grup mai mare decât universul din sat sau cel de la școală.

Dl președinte al UUR Botoșani, prof. Victor Semciuc, ne-a spus următoarele: „Dacă nu erau Eminescu și Creangă, nu aș fi devenit învățător, iar, dacă nu ar fi existat Ștefan Tcaciuc, nu aș fi avut niciodată curajul să studiez limba ucraineană în adevărata ei profunzime, traducerile dumnealui, felul de a fi al marelui scriitor mi-au influențat viața și au pus statutului meu de simplu etnic ucrainean emblema de trăitor al ucrainismului pe teritoriul Bucovinei natale. Nu am cum să redau în cuvinte importanța acestor mari poeți asupra generațiilor trecute, prezente și, sperăm, viitoare! Talentul, aplecarea spre satul natal, spre valori autentice, spre frumos, spre natură, iubire și spre o conștiință a neamului tău sunt vitale în păstrarea unui strop de umanism într-o lume ce pare că și-a pierdut adevăratele valori!”

Le mulțumim dlor profesori pentru implicare, le mulțumim părinților pentru încredere și elevilor pentru participare. A fost un început de an cultural frumos, a fost un pas cu dreptul spre poezie, spre origini, o excursie pe tărâmurile celor care, deși au murit, sunt nemuritori prin imensitatea operelor scrise. Am călătorit alături de dumnealor prin intermediul relatărilor, al fotografiilor, al secvențelor video și, mai ales, al vibrației pozitive pe care ne-au transmis-o la întoarcere.

Claudia SEMCIUC

La eveniment, au participat: primarul Roman Krutyi, secretarul Consiliului Local, viceprimarul, reprezentanți ai satelor aparținătoare, deputați (consilierii) ai Unității Administrative Teritoriale, reprezentanți ai cultelor religioase, angajați ai Administrației de Stat și membrii comunității. Oaspeții concertului au fost partenerii și prietenii din Polonia și România.

În timpul acțiunii, doritorii au avut posibilitatea să contribuie la susținerea Forțelor Armate din Ucraina, în biserică fiind amplasate urne în acest scop. Cei prezenți au ținut un moment de reculegere în memoria tuturor eroilor care și-au dat viața apărând Ucraina.

Părintele protopop mitrofor Bohdan Kuryliv, parohul Bisericii „Sf. Nicolae”, a binecuvântat asistența pentru buna desfășurare a evenimentului.

Primarul Roman Krutyi i-a salutat pe toți cei prezenți, afirmând că: „Sărbătoarea Crăciunului este deosebită pentru că anunță nașterea Mântuitorului și dăruiește speranța încrederii într-un viitor mai bun al poporului nostru. După străvechiul obicei creștinesc, ne-am adunat într-o

(Continuare la pagina 7)

Sărbătorile de iarnă la ucrainenii

Creștinii ucrainenii din Arad, care respectă calendarul pe stil vechi, au sărbătorit cu bucurie Nașterea Domnului Iisus Hristos într-un eveniment deosebit organizat de Filiala Arad a Uniunii Ucrainenilor din România, cu sprijinul președintelui acesteia, Gavrilă Miculaiciuc. Evenimentul a avut loc duminică, 7 ianuarie a.c., la sediul Filialei Arad, adunând laolaltă 125 de persoane.

Grupurile de colindători au vestit Nașterea Mântuitorului cu tradiție și mândrie, respectând datinile și obiceiurile străbunilor. Limba maternă și tradițiile reprezintă adevărata avere a fiecărei nații, iar participanții au avut ocazia să se bucure de frumusețea colindelor ucrainene.

Costumele populare ale colindătorilor au atras admirația celor prezenți, contribuind la atmosfera festivă a evenimentului. Participanții s-au bucurat de tradiții autentice și au experimentat frumusețea diversității culturale. Sărbătoarea a adus împreună comunitatea ucraineană din Arad, consolidând legăturile între oameni, și a promovat păstrarea identității culturale ucrainene, specifice Sărbătorilor de iarnă.

În localitatea Remetea Mică din județul Timiș, o comunitate bogată în etnici ucrainenii, care a păstrat cu sfințenie și a transmis cu bucurie colindele și tradițiile de la o generație la alta, a avut loc, duminică, 7 ianuarie, marea sărbătoare specifică Crăciunului, intitulată „Evocarea sărbătorilor de iarnă la ucrainenii din Banat”.

Colindători de toate vârstele, de la cei mici până la cei mari, au încântat și au adus bucurie în inimile celor peste 150 de participanți, transformând sala Căminului Cultural într-un spațiu neîn-căpător, plin de tradiție și spiritualitate.

Ansamblurile artistice din Remetea Mică, „Huțului din Banat”, grupul de copii coordonat de prof. Ana Hrin și Nicoleta Hrin, ansamblul „Sânziene Bănățene” din Giarmata, coordonat de Veronica Kretten, ansamblul „Sorocul din Alioș”, coordonat de Ion Olteanu, grupul instrumental din Pișchia, coordonat de Rareș și Radu Neamțu, și ansamblul vocal „Moloda Nadiia” de la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu”, secția ucraineană, din Lugoj, coordonat de prof. Violeta Manzur și prof. Vasile Bilan, au transformat atmosfera în poveste și au vestit, vocal și instrumental, Nașterea Fiului lui Dumnezeu.

Printre invitații de seamă, au fost prezenți președintele Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, Maria Szabo-Condrei, primarul comunei Mașloc, Ionel Lupu, prim-vicepreședintele Filialei Timiș, Vasile Drozd, referent cultural și responsabil de Organizația de Tineret a Filialei Timiș, Vasile Bilan, președintele Organizației locale Giarmata a UUR, Ioan Boldijar, consilieri locali și alți oaspeți renumiți.

Evenimentul a fost organizat și finanțat de Uniunea Ucrainenilor din România, implicată ac-

tiv în conservarea și promovarea culturii și tradițiilor ucrainene.

Sărbătorile de iarnă constituie o ocazie deosebită pentru a petrece mai mult timp atât în familie, cât și alături de prieteni și oameni dragi. Anul acesta președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a ales să-și petreacă Crăciunul pe stil vechi în mijlocul comunității de ucrainenii din Bocicoiu Mare, Ruscova și Poienile de sub Munte. A fost un prilej de revedere cu numeroși prieteni și oameni minunați!

La sediile organizațiilor Uniunii Ucrainenilor din România din localitățile maramureșene, a purtat discuții plăcute într-o atmosferă degajată, a primit colindători, pe care i-a răsplătit cu aplauze și dulciuri. Momente de neuitat și emoții i-au oferit cetele de colindători care au interpretat „Viflaimul”, unul dintre cele mai vechi obiceiuri din Maramureș.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a avut discuții extrem de interesante și cu reprezentanți ai Vicariatului Ortodox Ucrainean și ai Vicariatului Greco-Catolic Ucrainean din România, ai cultului adventist și penticostal, ai administrației publice locale, precum și cu locuitori ai comunelor pe care a avut ocazia și plăcerea să le viziteze în această perioadă a Sărbătorilor de iarnă.

Sursa: uur.ro

Sărbătorile de iarnă la ucrainenii din Caraș-Severin

Cântec și voie bună, așa s-ar descrie cel mai bine atmosfera de la cel mai recent eveniment, „Sărbătorile ucrainene de iarnă”, organizat, la 19 ianuarie 2024, în Caransebeș, sub egida Filialei Caraș-Severin a Uniunii Ucrainenilor din România. Au răspuns invitației etnici ucrainenii din: municipiul Reșița, municipiul Caransebeș și cartierul Jupa, orașul Anina, comuna Copăcele și satul aparținător Zorile, satul Cornuțel (comuna Păltiniș), satul Zăguzeni (comuna Constantin Daicoviciu) și din comuna Sacu și satul Sălbăgelul Nou.

Deschiderea evenimentului a fost realizată de către Daniel Basaraba, președintele Filialei Caraș-Severin a UUR, care a propus să fie ținut un moment de reculegere în memoria celui care a fost

zie, a punctat buna reprezentare a Filialei cărășene la „Festivalul Internațional de Obiceiuri, Datini și Tradiții la Ucrainenii”, desfășurat la Sighetu Mar-

mației, în ziua de 13 ianuarie a.c., și a vorbit despre importanța evenimentelor de acest gen, transpuse și la nivel județean.

În cadrul manifestării, care avut loc într-un spațiu ce impresionează prin solemnitate și bun gust, au încântat auditoriul: grupul vocal din Cornuțel, comuna Păltiniș, coordonatoare fiind Maria Șeico, dar și colindători din Sălbăgelul Nou, pregătiți de doamna Maria Czofei. Li s-au alăturat corul „Glasul ucrainenilor” al Filialei Caraș-Severin a UUR, coordonator Ioan Malenovski, urmat de corul bărbătesc din Zorile. Un moment aparte a fost cel al tinerei Maria-Anesia Rusnac din Caransebeș, elevă în clasa a VIII-a, care urmează și cursurile de predare a limbii ucrainene la Liceul „Decebal” din Caransebeș.

Camelia BASARABA

Rugăciuni fără cuvinte...

Într-o lume încercată,
Când de boli, când de nevoi,
Dichisiți, în haine scumpe,
Stăm în fața Ta iar goi.

Vorbele-s așa de multe,
Frații-atât de încercați!
Stăm în fața Ta, Iisuse,
Muți, transpuși... și nemișcați.

Nu ne-obișnuim cu răul,
Chiar de ne-a lovit pe toți,
Am încremenit în iarnă,
Suntem vii..., aproape morți.

Ne privim copiii palizi,
Bombardați din „n” direcții,
Iar „epidemia” are...
Noi și crâncene proiecții.

Ne privim bătrânii vrednici,
Noi suntem acum pe val,
Numai, Tu, Slăvite Doamne,
Ne poți îndruma spre mal!

Rugăciuni fără cuvinte,
Căci cuvintele-s păcat,
Doamne, iartă-ne păcatul,
Pentru care-ai îndurat!

Albul coborât din ceruri,
Ce-a acoperit pământul,
Să mai spele conștiințe,
Să mai curețe din gânduri!

Într-o lume încercată...
Când de boli, când de nevoi,
Te rugăm, fără cuvinte,
Să nu uiți, Doamne, de noi...!

Claudia SEMCIUC

O, bucură-te, Pământule, Fiul lui Dumnezeu S-a născut!

(Urmare de la pagina 5)

atmosferă de prietenie, să urăm unul altuia toate cele bune cu prilejul Crăciunului, să colindăm slăvind nașterea Fiului lui Dumnezeu și, în același timp, să susținem apărătorii în vederea Victoriei Ucrainei!”. Dl primar a mulțumit reprezentanților delegațiilor din Polonia și România pentru solidaritatea, susținerea și ajutorul acordate poporului ucrainean în această complicată perioadă de război împotriva ocupanților din Moscova.

La rândul lor, reprezentanții delegațiilor invitate, dl Slavomir Kovalcik din Polonia, și prim-vicepreședintele UUR, Vasile Pasenciuc, au salutat onorata asistență cu ocazia acestei sărbători, exprimându-și solidaritatea cu poporul ucrainean, urând tuturor pace, liniște și victorie cât mai grabnică, asigurându-i pe cei prezenți că și de acum înainte îi vor susține pe ucraineni în dorința lor de a trăi într-o țară întregită și independentă, eliberată de agresiunea rusă.

În incinta Bisericii „Sf. Nicolae”, colindele au răsunat într-o atmosferă de sărbătoare și entuziasm. Grupurile artistice și soliștii au redat autenticitatea colindelor, subliniind coloritul sărbătorilor de iarnă, scene din piesa Viflaim, urări de Malanka, omagiind Nașterea Domnului și intrarea în Noul An.

La finalul evenimentului, primarul Roman Krutyi a mulțumit grupurilor artistice, celor prezenți, oaspeților din străinătate și tuturor celor

care au contribuit la organizarea și desfășurarea evenimentului.

Mulțumim sincer dlui Roman Krutyi, reprezentanților Administrației de Stat pentru invitație, organizatorilor pentru programul foarte interesant și plăcut, grija și atenția cu care am fost înconjurați pe toată durata șederii noastre în Ucraina. De asemenea, mulțumiri deosebite adresăm și doamnei Mariana, cea care a avut grijă de noi, transmitându-ne programul, date privind cazarea etc.

Pe durata întregii vizite, am remarcat respectul, încrederea și recunoștința comunității și a reprezentanților acesteia față de Uniunea Ucrainenilor din România, fiind, totodată, transmise mulțumiri directe președintelui UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, aprecierile și prestigiul de care se bucură domnia sa, precum și președintelui Filialei Maramureș a UUR, Miroslav Petrețchi.

Nu pot să închei fără a-i mulțumi vicepreședintelui Ioan Recalo pentru contribuția lui eficientă în timpul deplasării, care a întărit dorința noastră de a continua colaborarea și consolidarea acesteia, solidaritatea UUR în susținerea Ucrainei și a refugiaților ucraineni și, bineînțeles, pentru siguranța oferită pe parcursul călătoriei, în condiții grele de iarnă. De asemenea, mulțumim dlui Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele UUR, pentru încredere și delegarea noastră la acest eveniment.

prof. Vasile PASENCIUC,
prim-vicepreședinte al UUR

O sărbătoare a iubirii de țară – 165 de ani de la Mica Unire din 24 ianuarie 1859

În semn de prețuire și recunoștință pentru activitatea desfășurată de Filiala Iași a Uniunii Ucrainenilor din România, am fost invitați de Fundația Colegiul Național de Apărare, Sucursala Moldova, și de Primăria municipiului Iași să participăm la o serie de manifestări dedicate Unirii Principatelor Române. Pe drept cuvânt, Iașul poate fi considerat temelia națiunii române! Fundația Unirii Principatelor au fost pusă aici, în capitala Moldovei. În timpul Primului Război Mondial, moldovenii, muntenii și ardelenii din acest oraș au demonstrat că pot fi cu adevărat solidari și pregătiți să se sacrifice pentru un ideal: Marea Unire.

De la bun început, am fost puși într-o dilemă, a participa sau a nu participa la aceste acțiuni, adică la Conferința „Armata și intelligence în înfăptuirea și menținerea Unirii din 1859”, din ziua de 23.01.2024, respectiv la ceremoniile oficiale dedicate împlinirii a 165 de ani de la Unirea Principatelor Române, din ziua de 24.01.2024. Comitetul filialei a hotărât să participăm la aceste acțiuni, fiecare după posibilități și în raport de starea de sănătate de la momentul dat, pe considerentul că noi facem parte din marea familie a ieșenilor și nu putem să stăm de o parte la evenimentele importante care au loc în orașul nostru. Nu voi vorbi în numele celorlalți. Eu am hotărât să particip și să scriu un articol din următoarele considerente:

1. Evenimentul, care a avut loc acum 165 de ani și se comemorează în zilele de 23-24 ianuarie 2024, reprezintă o primă lecție care nu trebuie uitată, aceea că, întotdeauna, puterea stă în unitate, iar pe aceasta se întemeiază toate speranțele, dorințele și proiectele de viitor. Tematica acestei conferințe m-a făcut să mă gândesc la cei 30 de ani de viață petrecuți în cadrul armatei;

2. Personalitățile participante și temele dezbătute m-au făcut curios și interesat de a afla lucruri noi despre evenimentele care au avut loc în perioada pregătitoare și de după Mica Unire;

3. Am apreciat că este un moment oportun de socializare și de pregătire a unor colaborări noi cu instituții, organizații, asociații participante la eveniment;

4. Ca să menții o relație de colaborare cu partenerii tăi ai și obligația nu numai de a-i invita și a le cere sprijin sub orice formă, ci și de a participa la acțiunile lor și, în măsura în care se poate, de a populariza acțiunile acestora, pe cele la care ai fost

invitat. La Conferință, au participat reprezentanți ai organelor locale (prefectură și primărie), parlamentari, oameni de cultură și știință, șefi de instituții, organizații etc.

După ce au fost rostite alocuțiuni din partea organizatorilor și a invitaților de onoare, conform programului, au fost susținute un număr de patru comunicări științifice, după cum urmează: 1. „Rolul armatei în procesul unionist și reformist (1856-1866)”, susținută de prof. univ. dr. Petre Otu, Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară din București; 2. „Alexandru Ioan Cuza și geopolitica marilor puteri ale epocii sale”, susținută de prof. univ. dr. Constantin Hlihor, Universi-

tatea din București; 3. „Primii pași în constituirea structurilor de informații românești, 1859-1960”, susținută de conf. univ. dr. Teodor Bogdan, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”; 4. „Manipularea sentimentelor anti-Unire în rândul tinerilor”, susținută de prof. univ. dr. Ion Roceanu, Universitatea Națională de Apărare „Carol Davila” din București.

Privind în trecut, înțelegem ce am fost, dar și ce putem deveni. În anul 1859, în pofida disputelor politice, elitele din Moldova și Țara Românească au decis, în asentimentul poporului, în favoarea interesului național. Cred că și noi avem de învățat de aici.

În aceste zile, când lumea este mai agitată ca oricând, orice încercare de a rupe de a dezbină o comunitate arată nu numai lipsă de responsabilitate, ci, mai cu seamă, o strategie care nu este în beneficiul comunității în cauză. Lecțiile dure ale trecutului nu pot fi ignorate atunci când se acordă credit acestor indivizi care nu sunt capabili să con-

struiască, dar sunt întotdeauna în centrul scandalului.

La mulți ani, Iași! La mulți ani, România! La mulți ani, români, oriunde v-ați afla!

NOTĂ: Câteva curiozități privind Mica Unire

1. Demersurile pentru înfăptuirea unirii începuseră încă din anul 1848, când domnitorul de atunci al Moldovei, Mihail Sturdza, și domnitorul Țării Românești, Gheorghe Bibescu, au creat o punte culturală și economică între cele două principate, rezultatul politicii lor fiind uniunea vamală.

2. Sfârșitul Războiului Crimeii a creat un context european favorabil pentru evenimentul care se pregătea în Principatele Române. Datorita semnării Tratatului de la Paris, românii au obținut ajutorul britanicilor și al francezilor.

3. Înalta Poartă, dar și Austria, considerau alegerea aceluiasi domnitor în ambele principate ca o încălcare a Convenției de la Paris. Însă, în actul oficial, nu era menționat faptul că domnitorul ales nu poate îndeplini aceeași funcție atât în Moldova, cât și în Țara Românească.

4. În cei șapte ani de domnie, Alexandru Ioan Cuza a pus bazele României moderne. A fost creat primul Guvern, sub conducerea lui Barbu Catargiu, și au fost concepute Codul Civil și Codul Penal, inspirate din cele ale Franței.

5. A fost adoptată legea învățământului primar obligatoriu și au fost înființate primele universități din țară (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și Universitatea din București).

6. Discursul lui Cuza în cadrul Miciei Uniri a durat doar 10 minute.

7. Primul decret al Miciei Uniri a fost de interzicere a corupției.

8. Pentru a marca Mica Unire, a fost emisă o monedă de aur.

9. Primul parlament al României a fost creat în urma Miciei Uniri.

10. După ce a fost ales ca domnitor în Moldova și în Țara Românească, Alexandru Ioan Cuza a făcut următorul jurământ:

„Jur în numele Prea Sfintei Treimi și în fața Țării mele că voi păzi cu sfințenie drepturile și interesele Principatelor Unite, că voi fi credincios Constituției în textul și în spiritul ei, că în toată domnia mea voi veghea la respectarea legilor pentru toți și în toate, uitând toată prigonirea și ura, iubind deopotrivă pe cel ce m-a iubit și pe cel ce m-a urât, neavând dinaintea ochilor mei decât binele și fericirea nației române.

Așa Dumnezeu și compatrioții mei să-mi fie ajutor!”

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședinte Filialei Iași a UUR

„SĂRBĂTORILE DE IARNĂ PE STIL VECHI LA UCRAINENI: CRĂCIUNUL, ANUL NOU ȘI BOBOTEAZA (ANALIZĂ ȘI EVOCARE)”

Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu Specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere, a întâmpinat „Sărbătorile de iarnă pe stil vechi la ucraineni: Crăciunul, Anul Nou și Boboteaza (analiză și evocare)” într-un cadru festiv, în ziua de 13 ianuarie 2024 (în ajunul Anului Nou, după Calendarul iulian neîndreptat), la sediul Filialei din Cluj-Napoca.

În deschiderea evenimentului, președintele Filialei Cluj a UUR, conf. univ. dr. Ioan Herbil, le-a urat bun-venit invitaților, introducându-i în mirajul sărbătorilor de iarnă prin prezentarea comunicării sale, care a avut la bază cartea bilingvă a domnului prof. univ. dr. Ioan Rebușapcă, „Cununa anului” („Вінок року”), apărută sub egida UUR, la Editura Mustang, București, în 2006. Prezentarea succintă a diversității rituale și a datinilor specifice sărbătorilor de iarnă din diferite zone ale țării, unde trăiesc compact ucrainenii, a reprezentat tema propusă spre dezbateri de către dl Ioan Herbil, acesta oprindu-se, spre exemplificare, asupra Vicleimului sau Viflaimului (Різдвяний вертеп), dramatizarea nașterii Mântuitorului, pe care l-a citit din cartea menționată.

A urmat dna Lyudmyla Dorosh care, în comunicarea sa, s-a axat pe tradiții și obiceiuri legate de sărbătorile de iarnă, cu accent pe Bobotează, aducând în discuție și lucruri mai puțin știute și superstiții pe care oamenii, de-a lungul vremurilor, le-au înrădăcinat în datinile lor, ca de exemplu: Taina botezului Domnului Iisus Hristos în Iordan reprezintă una dintre cele șapte taine bisericești principale, prin care o persoană renaște pentru viața întru Hristos; postul din ajunul Bobotezei (Teofanie sau Epifanie – Arătarea Domnu-

lui) și felurile de mâncare care sunt servite în această seară, denumită și a Doua Seară de Ajun; ritualul sfințirii apei, care, dintotdeauna, se face sub cerul liber, pe malul râurilor, al lacurilor sau al mării; tăierea unei cruci mari din gheața râurilor pe care, deseori, o stropeau cu vopsea roșie sau cu cvasul de sfeclă roșie; stropirea cu apă sfințită adusă de la râu a casei și a întregii gospodării, la care se adaugă semnele din bătrâni: dacă ziua de Bobotează este senină, lanurile de grâu vor fi curate, iar, dacă va fi înnorată, pâinea va fi plină de „tăciune”; dacă ninge abundant, atunci va fi o recoltă bogată.

Membrii coralei Filialei Cluj a UUR au interpretat, pentru început, trei colinde, au rostit o urare de Anul Nou și au fost invitați în casă (în sediul organizației), unde mini-concertul organizat ad-hoc a continuat prin interpretarea de colinde de către refugiatele din Ucraina care și-au găsit adăpost și alinare în municipiul Cluj-Napoca. Partea artistică s-a încheiat într-un gând

comun, atât membrii coralei, cât și ucrainenii stabiliți de aproape doi ani în orașul de la poalele Feleacului au interpretat câteva colinde, readucând spiritul Crăciunului de altădată. Câteva dintre refugiate au rememorat și ne-au prezentat diverse obiceiuri, tradiții și superstiții specifice satelor, raioanelor și regiunilor din care provin sau în care și-au petrecut copilăria.

A fost un eveniment al emoțiilor datorate retrăirii sentimentelor care ne-au marcat copilăria și tinerețea, prilej cu care toți cei prezenți și-au pus o dorință comună: „Să fie pace în Ucraina și în întreaga lume!”.

Ioan HERBIL,
președintele Filialei Cluj a UUR

Bucovina înseamnă vibrație, tradiție, aliniere la anumite valori. Harta extinsă a Bucovinei a cuprins și satele Rogojești, Sinăuți, Căndești-Bucovina, iar bisericile din aceste localități, care, firește, înseamnă enoriașii lor, păstrează și acum elemente din tradițiile moștenite de la străbuni. Românii de etnie ucraineană par să aibă două inimi, sărbătorile, atât cele pe stil vechi, cât și cele pe stil nou, sunt trăite la intensitate maximă și au o vibrație aparte. Botezul Domnului, o sărbătoare atât de importantă a creștinătății, a fost prăznuită cu evlavie, cu entuziasm într-o însoțire cu Domnul Iisus în toate bisericile, dar, în cele trei biserici, unde sunt prezenți toți cei de-ai noștri, avem trăiri intense.

Încă din ajun, tinerii și gospodarii satelor s-au întâlnit în curtea bisericii, pentru a pregăti masa, crucea de gheață, ramurile de brad, icoanele, covoarele și sticlele pentru marea sărbătoare a Botezului Domnului nostru Iisus Hristos. Toate cele trei sate se cufundă într-o liniște care anunță ceva mare, lumea postește în așteptarea miracolului deschiderii cerurilor și a pogorării Duhului Sfânt an de an. Miracolul chiar se întâmplă, credința se materializează. Simțind la fel, rugându-ne cu aceeași inimă curată, primim liniștea, binecuvântarea, ocrotirea și vindecarea sufletelor și a trupurilor noastre de la Dumnezeu Tatăl, de la Dumnezeu Fiul și de la Duhul Sfânt, prin mijlocirea Maicii Domnului, a Sfântului Ioan Botezătorul și a tuturor sfinților.

Rânduiala este respectată cu sfințenie, în biserici răsună cuvântul Evangheliei și al Sfântului Ioan Botezătorul care îi spune Mântuitorului că El este cel care ar trebui să facă botezul, dar, în același registru, Iisus, cu smerenie, cu respect și cre-

dință dă replica potrivită, afirmând că rânduiala trebuie respectată pentru a se face voia Tatălui Cerească. Răsună peste dealuri, peste văi, peste granițe, peste râul Siret cântarea specifică sărbătorii Iordanului. Preoții și oamenii trăiesc miracolul, fețele lor se luminează, ei înfruntă frigul și capătă o curățenie, o purificare greu de definit în cuvinte, o speranță, o lumină. Stau cumiți la rând, cântând, iar și iar, sunt miruiți, primesc apă sfințită și se îndreaptă spre cimitire pentru a turna Agheasmă mare peste morminte. Cei din morminte așteaptă parcă acest semn de la cei dragi, e un semn de respect, de a arăta că nu i-am uitat, căci, până la urmă, confirmăm că e aceeași lume creștină și Sus..., și jos, pe pământ.

Impresionante trăiri are Ortodoxia! Slujba începe firesc, dar însemnătatea zilei de astăzi este subliniată prin diverse cântări și prin citirea Evangheliei. Nicăieri în lume nu e mai frumos ca acasă! Preotul iese cu sfințele daruri, așteptarea e atât de purificatoare, încât după Slujba Botezului Domnului te simți reînnoit în Hristos. Se apropie momentul slujbei de afară, iar Icoana Botezului Domnului, frumos împodobită cu un ștergar cusut de mâna credincioaselor, e la loc de cin-

ste, fiind împreună cu celelalte icoane purtate de vrednicii tineri ai satului. Lumea se aliniază la cosmosul guvernat de Iisus, Sfântul Ioan Botezătorul îl botează pe Mântuitor în Numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, iar cerurile se deschid. Se deschid cu adevărat, pentru că e o trăire

pe care am experimentat-o cu toții și care ne transpune într-o altă dimensiune. Preoții îngenuchează și îl roagă pe Dumnezeu să fie prezent și aici, pe Valea Siretului, în acest minunat colț de țară. Iisus e omniprezent, e conștiința noastră, e mereu și mereu cu noi, iar prin Botezul Său primim, încă o dată, Harul Duhului Sfânt.

Rogojestiul, păstorit atât de responsabil de părintele Ioan Rus, a răspuns „Prezent!” la chemarea lui Iisus, umplând biserica frumos împodobită și curtea atât de admirabil organizată. Sinăuțiul, sub îndrumarea părintelui Iulian Ivaniciuc, a înflorit parcă în mijlocul iernii de atâta mulțime și de atâta trăire duhovnicească. Căndești-Bucovina, satul unit în cuget și credință sub păstoria preotului Ionuț Amariei, a cântat la unison cu invitații „În Iordan Botezându-Te Tu, Doamne...”.

Bucurați-vă de binecuvântările primite în dar de la Dumnezeu în fiecare zi, iar, în astfel de zile atât de înălțătoare și pline de semnificație, nu ezitați să spuneți „Prezent!” la chemarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos!

Claudia SEMCIUC

Întâlnirea tinerilor ucraineni din România: dialog, colaborare și implicare

— Brașov, 19-21 ianuarie 2024 —

Într-o societate marcată de schimbări accelerate, tinerii reprezintă nu doar oglinda transformărilor, ci și forța motrice a evoluției. Cu energie și viziune proaspătă, generațiile tinere devin arhitecții unei realități în continuă schimbare, având capacitatea de a aduce claritate proceselor complexe prin care trece întreaga societate.

Înțelegând aceste lucruri, Uniunea Ucrainenilor din România acordă o atenție sporită tinerelor generații, oferindu-le sprijin și încredere în vederea îndeplinirii potențialului lor, încurajându-i să devină lideri activi și responsabili într-o societate în care contribuția lor nu doar că este importantă, ci esențială în modelarea viitorului.

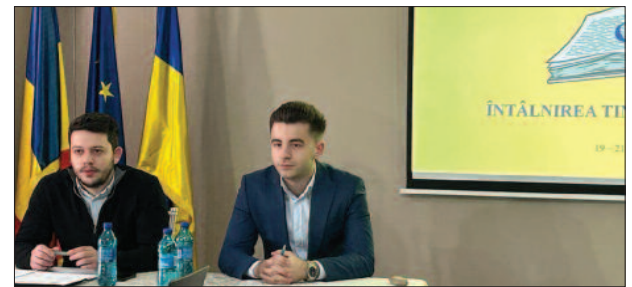
Având sprijinul conducerii Uniunii Ucrainenilor din România, Uniunea Tineretului Ucrainean din România, structură a UUR, a organizat în perioada 19-21 ianuarie a.c., la Brașov, o întâlnire la care au participat peste 25 de tineri ucraineni din toate județele în care trăiesc compact etnici ucraineni.

Scopul organizării acestei întâlniri, și anume acela de consolidare a activităților tineretului ucrainean și de conturare a unor priorități pentru prezent și viitor, reflectă o abordare strategică și orientată către dezvoltare pe care noua conducere a UTUR și-a asumat-o începând cu luna octombrie a anului trecut. Prin concentrarea pe componenta consolidării activității, dar și pe planificarea strategică a acțiunilor, tinerii ucraineni demonstrează nu doar angajamentul față de identitatea lor culturală, ci și dorința de a juca un rol activ și constructiv în evoluția comunităților din care fac parte.

În deschiderea evenimentului, președintele Uniunii Tineretului Ucrainean din România, Alexandru Mocernac, a subliniat importanța întâlnirilor tinerilor ucraineni, precum și a implicării acestora în cadrul filialelor Uniunii Ucrainenilor din România din care provin. Ținând cont de nevoia adaptării la actualul context social, cultural și geopolitic, tinerii pot să susțină devotamentul filialelor județene ale UUR atât în sprijinirea etnicilor ucraineni din România, cât și în susținerea statului ucrainean.

Ținând cont de importanța comunicării în viața de zi cu zi, precum și în activitățile întreprinse de tineri în raport cu UUR, evenimentul a continuat cu un workshop dedicat comunicării atât verbale, cât și în mediul online, susținut de expertul în comunicare Anghel Gheorghe. Tinerii ucraineni au putut învăța cum să comunice eficient, pe de o parte, în interiorul organizației, iar, pe de alta, în exteriorul acesteia, promovând în social-media mesajul UUR și combătând încercările de dezinformare care, din păcate, au acaparat peisajul media.

formare care, din păcate, au acaparat peisajul media.

Ultima parte a evenimentului, dedicată dezbaterei planului de acțiuni al UTUR, a oferit oportunitatea participanților de a-și aduce aportul la conturarea activităților la care vor participa în cursul anului 2024. Cu această ocazie, tinerii au scos în evidență, din nou, creativitatea lor, aducând idei variate și inovatoare, care promet să aducă un plus de valoare semnificativ în cadrul comunității ucrainene din România.

Prin participarea și implicarea în cadrul acestui eveniment, tinerii ucraineni din România au demonstrat faptul că ei sunt purtătorii și promotorii nu doar ai tradițiilor și obiceiurilor ucrainene, ci și ai unui arsenal de perspective, cunoștințe și experiențe care îmbogățesc întreaga minoritate ucraineană din România. Acești tineri reprezintă un antidot la monoculturalism, provocând stereotipurile și promovând o viziune cuprinzătoare asupra lumii.

Alexandru-Gheorghe MOCERNAC,
președintele UTUR

UUR în 2024, prin ochii ei...

2024 a început fulgerător, prima lună și-a desfășurat zilele și orele asemenea unui pergament impregnat cu litere de sânge. Noi, adulții, supraviețuitori ai vremurilor bune în care „timpul avea răbdare cu oamenii” ne strigăm neputința în fața avalanșei de informații care mai de care mai efervescentă, din punct de vedere al încărcăturii emoționale, dacă îmi permiteți exprimarea. Astăzi, voiesc să vă prezint evenimentele lunii ianuarie prin ochii ei, ai Denisei Anițulese. Privirea ei este pură, creierul ei un burete viu, interesat, prezent, neviciat, încă, de ignoranța lumii în care trăim. Să „o ascultăm!”

„Pregătirile pentru festivalul colindelor ne-au fost umbrite de pierderea tatălui colegei noastre, Paula. Colindam noi, tinerii, în cadrul filialei UUR, colinda și domnul profesor cu noi, colindau parcă și niște îngeri, căci aici, pe malul râului Siret, e așa o ceață care seamănă cu o perdea desfășurată din cer și, uneori, gerul imortalizează forme ce lasă loc imaginației. Vă spuneam de colindul nostru, acesta urca în intensitate și, parcă, după primirea veștii despre tatăl Paulei, s-a transformat, cumva, în rugăciune și nu ne mai opream. Era Ajunul Crăciunului... Știți, bisericile noastre sunt pline de Crăciun, am colindat și acolo, în Rogojești, în Căndești, în Sinăuți. Mai mult decât atât, tot satul a fost prezent la sfințirea apei, de Bobotează. În ajunul acestei mari sărbători, ne-am adunat din nou la sediul Uniunii și am pus pe linie melodică stihuri specifice”, a spus membru formației „Primăvara”, la un ceai în mijlocul iernii.

Am îndrăznit să o întreb ce reprezintă „Uniunea Ucrainenilor din România” pentru ea, deoarece, „pe vremea mea”, nu existau asemenea sedii, iar întâlnirile se desfășurau la domiciliile noastre, cheltuielile de transport erau suportate de noi și, totuși, aveam multe speranțe, dar parcă mult mai multe greutăți. Denisa a răspuns la întrebarea mea astfel: „Uniunea e o a doua casă, iar membrii formației sunt o a doua familie. Vă

amintiți când am venit în clasa a cincea aici? Eram atât de mică, iar clădirea — atât de mare. Dumneavoastră atât de înaltă, și eu atât de scundă, iar acum ...mă ciocnesc de mobilă când fac piurute (iarna repetăm înăuntru), și dumneavoastră vă uitați la mine, ridicându-vă privirea... Nu că aș

fi mare, dar voiesc să vă spun cum văd lucrurile. E modul în care îmi percep și casa părintească, membrii familiei biologice, adică e un fel de transformare la care martor ne e spațiul, timpul și toți oamenii care ne-au fost și ne sunt alături. Mulți dintre foștii mei colegi de trupă au acum 23 de ani, au job-uri, nu mai dansează aici, dar să știți că vin la colindat. Gabriel Scalski, care a fost coregraful nostru în copilărie, acum are propriile spectacole în Iași. Chiar, mă vor primi la Uniune la Iași? Știți, la anul, pe vremea asta, voi fi în sesiune și, probabil, ca să mă simt ca acasă voi evada la Uniunea din Iași, pentru a vorbi aceeași limbă ucraineană, să-mi reîntâlnesc unii dintre colegi.”

Privesc uimită la tânăra din fața mea, îmi revin în memorie toate amintirile relatate de ea și mă mir de inteligența, de umanitatea, de cultura generală a unui suflet de doar optsprezece ani. Mă șochează îmbinarea asta de realism și umanism într-un suflet atât de delicat și tăria spiritului într-un corp atât de firav. Despre Festivalul Internațional

de Colinde, Datini și Obiceiuri de Iarnă la Ucraineni, organizat și în acest an de Filiala Maramureș a UUR, la Sighetu Marmăției, privind pozele, Denisa a spus: „A fost... divin! Parada costumelor din toate județele țării a fost una excepțională. De opt ani fac parte din grupul județului Botoșani, sunt mândră că aici, deși nu suntem la fel de mulți ca în alte județe, păstrăm viu și tânăr spiritul ucrainean! De la fiecare eveniment am de învățat câte ceva, la fiecare grup am câte ceva de admirat, pentru fiecare costum autentic îmi scapă cu voce tare câte un „waw!” și în fața fiecărui chip angelic rămân uimită de perfecțiune. 13 ianuarie 2024, ziua în care s-a desfășurat festivalul, a fost una cu noroc, citit invers 13 se transformă în 31 și asta e numărul ediției din acest an. Îmi place modul de prezentare a oficialităților, știți... sunt de-ai noștri, educați, serioși, cu o perfectă limbă ucraineană și impecabilă limbă română vorbită. Sunt oameni cu două suflete, îl elogiază pe Iisus în graiuri diferite, dar cu o unică dăruire, trăire, aplecare spre divin! Este interesant cum între noi și ei nu există o barieră, bazată pe... nu știu ce... Ei sunt noi, noi suntem ei, sau dumnealor, că totuși ar trebui să folosesc pronumele de politețe. Respectul îl am oricum pentru că au demonstrat, la fiecare eveniment, că nu s-au rupt de realitatea noastră, că sunt mai prezenți, că sunt mai vizibili, că sunt mâna întinsă la nevoie și partenerii perfecți la bine! În numele colegilor mei, tinerii din cadrul Filialei Botoșani, doresc să le mulțumesc pentru fiecare eveniment de la care am învățat, la care am crescut din toate punctele de vedere și le doresc să fie sănătoși, să rămână același exemplu bun de urmat pentru noi!”

Am rămas, după acest atipic interviu, cu imaginea efervescenței tinerilor care au participat la Festivalul Internațional al Colindelor desfășurat la Sighetu Marmăției. Toți au venit încântați, mi-au arătat fotografii interesante și mi-au spus aceleași lucruri mărețe, cu alte cuvinte. Mulțumim organizatorilor, tuturor participanților, dar și alor noștri membri din grupul „Primăvara”, pentru bucuria de a colinda, pentru parada costumelor, pentru vibrația transmisă!

Claudia SEMCIUC

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2024

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data	Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Arad	Descoperă frumusețea țării	Cazanele Dunării	iulie	Cluj	Ziua Drapelului Național al Ucrainei (din cadrul „Clubului copiilor ucraineni”)	Cluj-Napoca	septembrie
	Maramureș – locul rădăcinilor noastre	Maramureș	august		205 de ani de la nașterea scriitorului și criticului Panteleimon Kuliș (1829-1897)	Cluj-Napoca	octombrie
	Concert de muzică religioasă ucraineană – ediția a VII-a	Târnova	septembrie		Școala își deschide porțile (din cadrul „Clubului copiilor ucraineni”)	Cluj-Napoca	octombrie
	Bucuria recoltei la ucraineni – ediția a III-a	Șicula	octombrie		9 noiembrie – Ziua Limbii Ucrainene (Concurs de creație literară și inițiere în cercetare științifică)	Cluj-Napoca	noiembrie
	Proiectul „Toamna-interculturalitate: ucraineni-români” – ediția a III-a	Târnova	octombrie		Miracolul Arhanghelului Mihail (din cadrul „Clubul copiilor ucraineni”)	Cluj-Napoca	noiembrie
Bihor	Ziua Limbii Ucrainene	Chișlaca	noiembrie		190 de ani de la nașterea scriitorului și folcloristului Stepan Rudanskyi (1834-1873)	Cluj-Napoca	decembrie
	Concert de colinde ucrainene	Târnova	decembrie		Sfântul Mykola: tradiții, obiceiuri superstiții (din cadrul „Clubului copiilor ucraineni”) și Moș Crăciun	Cluj-Napoca	decembrie
	Festivalul cântecului religios ucrainean	Oradea	august	Galați	Ziua Independenței Ucrainei	Galați	august
	Tradiții locale de toamnă la ucraineni	Oradea	octombrie		Hatmanul Ivan Mazepa – între mit și realitate	Galați	septembrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Oradea	noiembrie		Sărbătoarea pomului de Crăciun	Galați	decembrie
Botoșani	Ziua Minorităților Naționale	Oradea	decembrie	Iași	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei și a Drapelului de Stat a Ucrainei. Proiect: Broșură – Pași spre independență	Iași	august
	Întâlnire cu minoritatea săsească din Făgăraș	Făgăraș	iulie		Vizita de studiu și documentare în Ucraina, pentru membrii filialei	Ucraina	septembrie
	Festivalul fanfarelor ucrainene	Cândești	iulie		Masa rotundă „Pylyp Orlyk la Iași”	Iași	octombrie
	Ziua Națională a Ucrainei	Mihăileni	august		Ziua Limbii Ucrainene. Evocarea literar-artistică a scriitorilor și poezilor din Bucovina. Expoziție de carte	Iași	noiembrie
	Întâlnire cu ucrainenii din Delta Dunării	Murighiol	septembrie		Seara filmului documentar și artistic al minorităților din Iași. Masa rotundă dedicată Zilei memoriei jertfelor Holodomorului anilor 1932-1933 din Ucraina	Iași	noiembrie
	Sportul pentru toți ucrainenii	Agafon – Botoșani	septembrie		Participarea la acțiunile organizate de organizații și instituții din Ucraina și Republica Moldova	Ucraina, Republica Moldova	la invitație
	Tradiții și obiceiuri ucrainene la Cândești-Bucovina	Cândești	octombrie		Participarea la acțiunile organizate de filialele județene		la invitație
	Ziua Limbii Ucrainene	Rogojești	noiembrie	Maramureș	Hramul Parohiei Ortodoxe Ucrainene Bocicoiu Mare	Bocicoiu Mare	iulie
	Sărbătoare de centenar în satul Tudor Vladimirescu, comuna Avrămeni	Tudor Vladimirescu, Avrămeni	noiembrie		Hramul Parohiei Ortodoxe Ucrainene Crasna Vișeuului	Crasna Vișeuului	iulie
	Sărbătorim Ziua Națională a patriei adoptive	Botoșani	decembrie		Sărbătoarea cântecului și dansului ucrainean	Crasna Vișeuului	iulie
	Festivalul de colinde ucrainene	Botoșani, Cândești	decembrie		Sărbătoarea cântecului de nuntă la ucraineni	Valea Vișeuului	iulie
	Folk Rock Fest „Ruja troiaka”	București	iulie		Acțiunea „Vara la stână” și „Culorile Cergii Ucrainene”	Rona de Sus	august
	Călătorie de documentare la Filiala Tulcea	Tulcea	iulie		Specificul folclorului ucrainean și al minorităților	Coștiui	august
	Călătorie de documentare la Filiala Galați	Galați	august		Folclorul ucrainean (cântece, dansuri)	Bocicoiu Mare	august
	Săptămâna teatrului ucrainean	București	septembrie		Hramul Parohiei Ortodoxe Ucrainene Ruscova	Ruscova	august
	Festival Internațional de muzică religioasă „Acoperă-ne pe noi cu acoperământul Tău, Preasfântă Fecioară” – Ediția a V-a	București	octombrie		Hramul Parohiei Ortodoxe Ucrainene Crăciunești	Crăciunești	august
	Masa Rotundă „De strajă lângă ei pune-voi cuvântul” – Comemorarea scriitorilor ucraineni din România	București	noiembrie		Festivalul Minorităților Naționale din România	Sighetu Marmăției	septembrie
	Comemorarea victimelor Holodomorului	București	noiembrie		Dialogul generațiilor, promovarea cântecului ucrainean	Crăciunești	septembrie
	„Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor”	București	decembrie		Caravana folclorului ucrainean	Vișeu de Sus, Baia Mare	septembrie
	Zilele Culturii Ucrainene	Reșița	iulie				
Caraș-Severin	Sesiune instruire candidați și aleși locali ucraineni	Caransebeș	iulie				
	Campionat de tenis de masă	Copăcele	august				
	Promovarea identității culturale ucrainene	Caransebeș	august				
	Cântec străbun ucrainean	Anina	septembrie				
	Seara filmului ucrainean	Cornuțel	septembrie				
	Concurs de atletism	Caransebeș	septembrie				
	Personalități ucrainene din Caraș-Severin	Buziaș	octombrie				
	Ziua Limbii Ucrainene	Cornuțel	noiembrie				
	File din istorie – Holodomorul	Sălbăgelu Nou	noiembrie				
	Festival de colinde și datini ucrainene	Reșița	decembrie				

(Continuare la pagina 11)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2024

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Maramureș	Întâlnirea cu fiii satului	Lunca la Tisa	octombrie
	Cântece ucrainene în sat	Repedea	octombrie
	Hramul Parohiei Ortodoxe Ucrainene Lunca la Tisa	Lunca la Tisa	octombrie
	Obiceiuri de toamnă la ucraineni	Remeți	noiembrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Sighetu Marmăției	noiembrie
	Hramul Parohiei Ortodoxe Ucrainene Nr. 2 Poienile de sub Munte	Poienile de sub Munte	noiembrie
	Pachete-cadou pentru enoriași	Toate localitățile cu populație ucraineană	decembrie
	Sărbătorirea Pomului de iarnă	Toate școlile maramureșene în care se studiază limba ucraineană	decembrie
	Înregistrări audio / video ansambluri artistice		
	Excursii de documentare și schimb de experiență		
Satu Mare	Excursie de documentare pentru elevi și preșcolari – <i>Să ne cunoaștem țara</i>	Maramureș	iulie
	Sărbătorirea Zilei Naționale a Ucrainei și a Drapelului Ucrainei	Satu Mare	august
	Festivalul cântecului religios ucrainean în Satu Mare	Micula	august
	Ziua Culturii Ucrainene	Micula	octombrie
	Simpozion Internațional Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate	Satu Mare	noiembrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Satu Mare	noiembrie
	Comemorarea victimelor Holodomorului	Satu Mare	noiembrie
	Sărbători de iarnă la ucrainenii sătmăreni	Micula	decembrie
	Obiceiuri ucrainene la Ploșcii	Ploșcii	iulie
	Identitatea religioasă a ucrainenilor	Dărmănești	iulie
Suceava	Școala de vară pentru elevii care studiază limba maternă	Bălcăuți	iulie
	Schimburi de experiență culturală, religioasă, culinară cu ucrainenii din Tulcea	Tulcea	august
	Concert de muzică religioasă ucraineană	Maidan, Cacica	august
	Ziua Națională a Ucrainei	Siret	august
	Cupa minorității ucrainene la fotbal. Ziua internațională a tinerilor	Negostina	august
	Bucătăria ucraineană – tradiții culinare de toamnă	Moldova Sulița	septembrie
	Elmovei lest – festival de cântece ucrainene	Ulma	septembrie
	Personalități ucrainene sucevene	Brodina	octombrie
	Ziua educației în școlile în care se predă limba ucraineană	Toate organizațiile	octombrie
	Gospodina ucraineană – tainele murăturilor	Milișăuți	octombrie
	Să ne cunoaștem trecutul – Holodomorul din Ucraina anilor 1932-1933	Rădăuți	noiembrie
	Omagierea scriitoarei Olha Kobyleanska	Gura Humorului	noiembrie
	Ziua Minorităților Naționale	Rădăuți	decembrie
	Colinda ucraineană – specificitatea acesteia în Bucovina	Siret	decembrie

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Timiș	Turneu de fotbal al tinerilor ucrainenilor	Știuca	iulie
	Ziua Culturală Interetnică	Remetea Mică	iulie
	Hramul Bisericii Ortodoxe din Timișoara	Timișoara	august
	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei	Timișoara	august
	Festivalul Etnic al Minorităților din Timișoara	Timișoara – Parcul Rozelor	septembrie
	Din Maramureș la Știuca	Știuca	septembrie
	Excursie în Bucovina – cultură, religie și tradiții alături de familii ucrainene	Bucovina	septembrie
	Călătorie în literatura ucraineană	Lugoj	septembrie
	Gala Maramureșeană în Banat	Bârna Pogănești	septembrie
	Concurs de interpretare a cântecului ucrainean	Știuca	octombrie
	Șezători ucrainene în sate bănățene	Gottlob, Darova, Bara, Nițhidorf, Sînnicolau	octombrie
	Festival culinar în rândul tinerilor ucraineni	Timișoara	octombrie
	Ziua ucrainenilor din Criciova – aniversare jubiliară	Criciova	noiembrie
	Ziua Limbii Ucrainene	Lugoj	noiembrie
	Lumânarea nestinsă – Victimele Holodomorului	Timișoara	noiembrie
	Schimb de experiență între tinerii ucraineni din Arad și Timiș	Arad – Timiș	noiembrie
	Sărbătorirea Pomului de Crăciun	Școlile în care se învață limba ucraineană	decembrie
	Festival Internațional de Colinde Ucrainene în Banat	Timișoara – Casa de cultură a ucrainenilor	decembrie
Tulcea	Întâlnire artistică și gastronomică ucraineană „Ivana Kupala”	Telița	iulie
	Tradiții în gastronomia ucraineană: „Festivalul Borșului Ucrainean”	Sulina	iulie
	Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei	Telița	august
	Zilele Culturii Ucrainene	Letea, Pardina, Telița, Dunavăț, Ciucurova	septembrie
	Sărbătoarea stejarului îngenuchiat	Caraorman	septembrie
	Sărbătoarea recoltei	Chilia Veche	octombrie
	Seara omagială. Comemorare	Tulcea	octombrie
	Zilele Culturii Ucrainene	Crișan, Caraorman, Chilia Veche	noiembrie
	Să nu ne uităm istoria. Holodomorul din Ucraina	Tulcea	noiembrie
	Ziua Minorităților Naționale	Tulcea	decembrie
Comisia pentru Cultură	Participare la Festivalul Colindelor din Banat	Timișoara	decembrie
	Seară de colinde ucrainene	Toate organizațiile	decembrie
	Sărbătorirea Pomului de Crăciun	Letea, Murighiol, Tulcea, Pardina, Crișan, Sfântu Gheorghe	decembrie
	Șezătoare ucraineană cu temă artistică, gastronomică	Tulcea	decembrie
	Întâlnirea scriitorilor cu cititorii	Tulcea	iulie
	Întâlnirea scriitorilor cu studenții	Cluj	octombrie

(Continuare la pagina 12)

Situația juridică a Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, clarificată definitiv

În urma numeroaselor interpelări și demersuri întreprinse de către deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi în ultimii ani, Guvernul României, în ședința de joi, 8 februarie a.c., a adoptat o hotărâre privind clarificarea situației juridice a Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, județul Maramureș, singurul din România cu predare integrală în limba ucraineană și care răspunde nevoilor a sute de elevi proveniți atât din județul Maramureș, cât și din județele învecinate.

Prin hotărârea adoptată joi, Guvernul a dispus înscrierea imobilului în care funcționează liceul ucrainean „în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea acestuia în administrarea Ministerului Educației prin Inspectoratul Școlar Județean Maramureș și Clubul Sportiv Școlar Sighetu Marmăției, și actualizarea persoanei juridice care administrează bunul imobil, a datelor tehnice și valorii de inventar a bunului identificat cu numărul MF 60393 ca urmare a înscrierii în cartea funciară și a reevaluării acestuia și trecerea acestui imobil, din domeniul public al statului și administrarea Ministerului Educației prin Inspectoratul Școlar Județean Maramureș și Clubul Sportiv Școlar Sighetu Marmăției, în domeniul public al Municipiului Sighetu Marmăției pentru Liceul Pedagogic «Taras Șevcenko» din Sighetu Marmăției” (HG 34/08.02.2024).

Astfel, a fost rezolvată o problemă care a trenat ani de zile și care a reprezentat întotdeauna o prioritate pentru domnul Nicolae-Miroslav Petrețchi atât ca parlamentar, cât și ca președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, având în vedere că educația în limba maternă este „piatra de temelie” pentru păstrarea culturii și a valorilor naționale. În toți acești ani, reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României a abordat acest subiect în cadrul nenumăratelor demersuri parlamentare, memorii și discuții avute cu reprezentanți ai instituțiilor competente atât la nivel local, cât și la cel central, inclusiv cu ministrul educației Ligia Deca și prim-miniștrii Nicolae Ciucă și Marcel Ciolacu, cărora le mulțumește pentru înțelegere și pentru întreg sprijinul instituțional oferit.

„Sunt convins că, în cel mai scurt timp, vom putea demara proiecte de investiții în această unitate de învățământ liceal, în vederea asigurării condițiilor propice pentru învățare, a creșterii accesului elevilor, a calității și atractivității educației în limba maternă ucraineană”, a declarat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Sursa: uur.ro

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE ALE UUR PE ANUL 2024

Filiala	Denumirea acțiunii	Locația	Data
Comisia pentru Cultură	Gala de premiere a Concursului Național „Tinere Talente Ucrainene”		noiembrie
UFUR	Realizarea de CD-uri ale grupurilor folclorice ucrainene din România	În toate organizațiile de femei ucrainene	iulie
	Ziua Independenței Ucrainei	În fiecare filială a UUR	august
	Respectul și prețuirea pentru implicarea și realizările femeilor cadre didactice, pensionare și scriitoare	În toate organizațiile de femei ucrainene	octombrie
	Ziua Limbii Ucrainene	În toate organizațiile de femei ucrainene	noiembrie
	Sărbătoarea Sfântului Nicolae	În fiecare filială a UUR	decembrie
UTUR	Conservarea și perpetuarea culturii ucrainene – seri de film	În toate filialele UUR	iulie
	Tabăra de vară a tinerilor ucraineni	Constanța	septembrie
	Tradiții locale de toamnă la ucraineni		octombrie
	Campanie de donații pentru copiii ucraineni refugiați în România	În filialele UUR	decembrie
Sediul Central	„Strategii privind îmbunătățirea performanțelor administrațiilor publice locale în cadrul comunităților în care conviețuiesc și persoane aparținând minorităților naționale”	Constanța	iulie/august
	Consfătuirile naționale ale cadrelor didactice de limba și literatura ucraineană, de educație muzicală și de religie	Constanța	iulie/august
	Tabără de vară pentru elevii ucraineni	Constanța	iulie/august
	Ziua Limbii Ucrainene	București	noiembrie
	Campionatul național de fotbal		iulie – decembrie
	Simpozioane, diverse întâlniri	București	iulie – decembrie

Festivalul Internațional de Colinde Ucrainene de la Suceava – ediția a XXIII-a –

Una dintre cele mai importante sărbători creștine este Crăciunul, sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos. Colindătorii sunt cei care vestesc acest eveniment, fiind primiți cu cinste în casă, deoarece se crede că aduc prosperitate în anul care stă să-nceapă. Primii colindători au fost păstorii, care au mers, călăuziți de stea, la ieslea din Betleem unde s-a născut pruncul Iisus, bucurându-se de glasul îngerilor și de minunea la care au fost martori, aceștia răspândind degrabă în toată cetatea vestea cea bună a nașterii Mântuitorului.

Minoritatea ucraineană din județul Suceava a celebrat obiceiurile și tradițiile de iarnă în a treia zi de Crăciun, la 27 decembrie 2023, de Sărbătoarea Sfântului Ștefan, când a avut loc Festivalul Internațional de Colinde Ucrainene, ediția a XXIII-a, organizat de Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, reprezentată de domnul președinte Ilie Sauciuc, în parteneriat cu Casa de Cultura a Studenților din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, reprezentată de domnul director Ianoș Va-

lentin. Evenimentul a adus în prim-plan moștenirea culturală și spirituală a comunității de ucraineni din Bucovina.

Președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, prezent la eveniment, și-a exprimat bucuria de a fi în mijlocul participanților într-un moment atât de special, care „reunește familia și

ne duce cu gândul la copilărie”, mulțumind statului român pentru sprijinul oferit în organizarea evenimentelor prin care sunt promovate cultura, tradițiile și obiceiurile minorității ucrainene din

România. Cu acest prilej, președintele Filialei Suceava a UUR, Ilie Sauciuc, a subliniat că Uniunea Ucrainenilor din România este singura organizație care reprezintă minoritatea ucraineană din România atât în țară, cât și în relațiile externe, colaborând cu instituții din Ucraina, Congresul Mondial al Ucrainenilor și Congresul European al Ucrainenilor, dând citire Rezoluției Congresului 9 al UUR, desfășurat la București în perioada 21-22 octombrie 2023.

La deschiderea evenimentului, s-au adresat publicului cu urări de bine invitații speciali: Cristian Șologon, subprefect al județului Suceava, Daniel Serdenciuc, președintele Filialei Iași a UUR, Vasyl Protsiuk, directorul adjunct al Colegiului Pedagogic al Universității Naționale de Stat „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, Ucraina, Vasile Ioneț, directorul Liceului din Iordănești, Ucraina. Părintele Valentin Ardelean de la Parohia Izvoarele Sucevei a rostit o rugăciune de binecuvântare înaintea începerii programului de colinde.

(Continuare la pagina 14)

Delia Mihaela MARTINEAC

Gala minorităților naționale, la Iași

În România, trăiesc zeci de minorități. Dintre acestea, 20 sunt considerate principale, având un număr semnificativ de cetățeni (peste 1.000 persoane declarate). Sub acest prag, există în România un procent de 0,1% cetățeni, care, la Recensământul populației efectuat de Institutul Național de Statistică, intră la categoria „Altă etnie”. Astfel, pe lângă români, trăiesc maghiari, romi, ucraineni, germani, turci, ruși-lipoveni, tătari, sârbi, slovaci, bulgari, croați, greci, italieni, evrei, cehi, polonezi, chinezi, armeni, ceangăi și macedoneni, aceștia formând grupuri etnice de peste 1.000 persoane. În grupuri mai mici de 1.000 persoane, trăiesc ruteni, albanezi, carașoveni, găgăuzi, precum și persoane venite din afara României.

Ziua Minorităților Naționale din România este sărbătorită anual la 18 decembrie. La această dată, în anul 1992, a fost adoptată, prin Rezoluția Adunării Generale a ONU, „Declarația cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, etnice, religioase și lingvistice”, care oferă o garanție a drepturilor minorităților, în general, astfel încât mai multe state i-au recunoscut importanța prin declararea zilei de 18 decembrie ca Zi a Minorităților Naționale. România s-a raliat acestui context internațional prin aprobarea HG nr. 881/1998 pentru declararea zilei de 18 decembrie ca Zi a Minorităților Naționale din România. Potrivit Hotărârii de Guvern mai sus menționate, în fiecare an, cu prilejul acestei zile, sunt organizate acțiuni culturale, simpozioane, mese rotunde și alte acțiuni cu tematică specifică, cu sprijinul Departamentului pentru Relații Interetnice (până în 2001: Departamentul pentru Protecția Minorităților Naționale) și al Ministerului Culturii, împreună cu autoritățile administrației publice și, de cele mai multe ori, prin implicarea directă a conducerilor centrale a minorităților respective, care prevăd în planurile lor de activități culturale anuale astfel de evenimente. Iașul este locul ecumenismului și al conviețuirii de peste cinci secole a diverselor etnii stabilite aici, membrii cărora s-au bucurat de primire și, mai ales, de asimilare în vatra vechii cetăți.

În acest context, Primăria Municipiului Iași a organizat, în cursul serii de 12 decembrie 2023, în

plină perioadă a Sărbătorilor de iarnă, de Hanuka (Sărbătoarea Luminilor la evrei), și, în întâmpinarea Zilei Minorităților Naționale (18 decembrie), o Gală a Comunităților Etnice Ieșene, la care au fost invitați reprezentanți ai minorităților din Iași, dintre care amintim: armeni, eleni, evrei, polonezi, rromi, ruși-lipoveni, ucraineni. Îmbrăcați în straie de sărbătoare și într-un cadru festiv, reprezentanții comunităților sus-amintite au socializat, și-au prezentat realizările din anul care tocmai a trecut, au cântat și au dansat. Acțiunea s-a dorit a fi încă o ocazie de promovare a ansamblurilor de dansuri și a grupurilor vocale, considerând că, în acest mod, se poate aduce o contribuție la cunoașterea, dezvoltarea și perpetuarea culturii specifice minorităților naționale, reprezentând un factor de conservare și valorificare a valorosului patrimoniu imaterial din zonă. La propunerea organizatorilor, fiecare comunitate a prezentat un scurt bilanț de activitate chiar de către președinții de filiale ale organizațiilor și un program artistic reprezentativ pentru comunitatea respectivă.

La eveniment, Filiala Iași a fost reprezentată printr-un număr mare de membri și membri simpatizanți și cu un program de dansuri populare ucrainene prezentat de membrii fostului ansamblu „Veselka”, coordonat de prof. Rodica Fălișteanu (azi, respectivul ansamblu fiind într-un proces de reorganizare și poate, în viitor, cu sprijinul și finanțarea UUR, va redeveni unul dintre ansamblurile de frunte ale Uniunii).

În cuvântul său, coordonatorul acțiunii, domnul Moshe Groper, consilierul primarului pentru

minoritățile naționale din Iași, a subliniat: „Să nu uităm că aceste comunități fac parte din societatea ieșeană. Și nu poți să fii parte dintr-o societate dacă nu te faci cunoscut în acea societate, dacă nu-ți prezinți cultura, tradițiile, obiceiurile, lucrurile care te definesc și care te deosebesc de ceilalți, dar care contribuie la realizarea unității în diversitate”.

În alocuțiunea domniei sale, Mihai Chirica, primarul municipiului Iași, în calitate de gazdă, a afirmat: „A fost un prilej de întâlnire între prieteni de diverse etnii, dar și o ocazie de a înmâna diplome de recunoștință reprezentanților comunităților din orașul nostru pentru întreaga activitate

din acest an. Iașul este un model european prin trainicele punți de colaborare și bună înțelegere pe care le-am construit cu toate comunitățile reprezentative pentru istoria, cultura și spiritualitatea orașului. Conviețuirea în armonie, dialogul, prietenia sunt fundamentele acestui multiculturalism care stă la baza dezvoltării comunității noastre. Împreună facem Iașul european!”.

A fost o multitudine de culturi populare care au oferit ochiului, dar și stării de spirit o frumusețe aparte, iar noi, în aceste zile tumultuoase pe care le trăim în ultimii doi ani, avem nevoie de astfel de frumuseți. Considerăm că oportunitățile de acest gen, alături de alte multe momente din viață, nu trebuie lăsate să treacă neobservate.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședintele Filialei Iași a UUR

Sărbătoarea minorităților etnice, marcată la Rădăuți

Bucovina a fost supranumită „Europa în miniatură” sau „Elveția Orientului”, datorită faptului că reprezintă un model de bună conviețuire și toleranță între numeroasele etnii conlocuitoare. Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Suceava au organizat a XIII-a ediție a evenimentului dedicat minorităților din Bucovina, ca semn de prețuire și respect față de cultura și tradițiile acestora. Manifestarea s-a desfășurat la Școala „Bogdan Vodă” și a fost structurată în două părți: spectacol și expoziție culinară.

Înainte de începerea programului artistic, au luat cuvântul oficialii care reprezintă învățământul în limba maternă din județul nostru și reprezentanții comunităților etnice. Inspectorul general adjunct din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Suceava, prof. dr. Petru Crăciun, a felicitat organizatorii pentru desfășurarea acestui eveniment care evidențiază buna înțelegere dintre etniile conlocuitoare din județul nostru. Inspectorul pentru minoritatea ucraineană și președintele Filialei Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România, Ilie Sauciu, a spus că „etniile din județul Suceava, prin tradițiile, datinile și obiceiurile lor contribuie la patrimoniul cultural comun, extrem de valoros, Bucovina fiind considerată un model de toleranță

etică și religioasă”. Inspectorul de istorie, prof. dr. Daniel Hrenciuc, a vorbit publicului despre istoria minorităților etnice din Bucovina. Prof. Cristina Maria Albu, inspector școlar pentru minorități naționale, a salutat inițiativa organizării acestei manifestări. Prof. Lucian Dimitriu, inspector școlar pentru minoritatea rromă, a felicitat organizatorii pentru desfășurarea acestui eveniment care pune în valoare coloritul cultural multietnic din zona noastră.

Prof. Marina Maftei, directorul Liceului „Gheorghe Asachi” din Herța, Ucraina, și-a exprimat bu-

curia de a participa la eveniment și a vorbit despre importanța PĂCII pe pământ, îndemnându-ne pe toți să apreciem și să mulțumim Domnului că

suntem feriți de urgia războiului. Un salut cald și un mesaj de prietenie au transmis către public: Florin Walter, președintele Partidei Romilor Pro-Europa din Rădăuți, Igo Koffler, președintele Comunității Evreiești din Rădăuți, Alexandrina Coca, președintele Comunității Rușilor-Lipoveni din Rădăuți, Eduard Mohr, președintele Uniunii Germanilor Bucovenieni din Rădăuți. Directorul Școlii Gimnaziale „Bogdan Vodă” din Rădăuți, prof. Radu-Gheorghe Munteanu, a precizat că scopul acestei acțiuni constă în „promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a relațiilor de prietenie și bună înțelegere între etniile din zona noastră”.

Ansamblurile și grupurile folclorice care au reprezentat comunitățile etnice din județul Suceava și elevii școlii gazdă au prezentat un spectacol ce a cuprins colinde (grupul vocal „Bukovinskie rozi”, pregătiți de Valentina Anisimov, Anastasia Vega, eleva Școlii Gimnaziale „Bogdan Vodă” din Rădăuți, grupul vocal „Familia Haidău”) și dansuri tradiționale pline de veselie și culoare (dans ucrainean interpretat de ansamblul

(Continuare la pagina 15)

Delia-Mihaela MARTINEAC

Să fie oare ultimul Crăciun sărbătorit pe stil vechi de către ucrainenii din România?

Nașterea Domnului a fost și va rămâne o sărbătoare a iubirii și a bucuriei. Crăciunul, așa cum se spune, pe bună dreptate, în popor, este o sărbătoare a familiei, un eveniment care ne reunește alături de cei dragi: părinți, frați, copii, prieteni mai îndepărtați sau mai apropiați. Cum filiala noastră, încă de la constituire, s-a considerat, și se consideră și azi, o familie, cei drept nu prea numeroasă, dar inimoasă, a devenit o tradiție ca, an de an, să ne întâlnim cu membrii acesteia, dar și cu prietenii noștri cu care colaborăm, iată, de mai bine de 15 ani. Și am făcut-o până acum, pe stil vechi, adică în ziua de 7 ianuarie, pentru a da posibilitatea colaboratorilor și prietenilor să facă cunoștință atât cu tradițiile, cât și cu obiceiurile poporului ucrainean, în genere, dar și cu cele ale ucrainenilor din România și, bineînțeles, cu ale celor care trăiesc de mai mulți ani în frumosul oraș Iași, alături de celelalte minorități.

Crăciunul înseamnă copiii. Crăciunul presupune bucurie, entuziasm și speranță. Crăciunul este un timp al amintirilor. Este momentul când ne amintim de cel mai important lucru cât mai suntem pe acest pământ: să iubim pe aproapele nostru (adică pe orice om care este în nevoie, suferință, chiar și pe dușman), așa cum a poruncit Dumnezeu.

Crăciunul înseamnă cadouri. Uneori, oferim cadouri sub formă fizică, materială, alteori, prin serviciile oferite celor de lângă noi, dar să nu uităm să „îi dăm Domnului Dumnezeu nostru darul recunoștinței, trăind după învățăturile Sale”. Crăciunul este și împlinirea profeției. Îngerul a spus: „Căci astăzi vi s-a născut un Mântuitor în cetatea lui David, care este Hristos Domnul” (Luca 2, 11).

În acest context și pe baza tradiției care există de circa 15 ani, Filiala Iași a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat acțiunea „Crăciunul la ucrainenii din România”.

Evenimentul, centrat pe originile, semnificația, tradițiile și obiceiurile ucrainenilor, a adunat

în sala de festivități a unui complex hotelier din Iași peste 70 de invitați, reprezentanți ai comunităților locale, ai Catedrei de Slavistică din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza”, ai Colegiului Național de Arte „Octav Băncilă”, parteneri, colaboratori, reprezentanți ai scriitorilor din Iași, refugiați ucraineni, membri și simpatizanți ai filialei noastre.

În ziua de 07.01.2024, în locația sus-amintită, într-o atmosferă de sărbătoare, s-a desfășurat activitatea propriu-zisă dedicată sărbătoririi Crăciunului ucrainean pe stil vechi, aceasta cuprinzând expoziții de carte cu privire la tradițiile și obiceiurile de iarnă ale ucrainenilor, de postere cu cele mai apreciate mâncăruri ucrainene (rețete bilingve), felicitări de Crăciun, obiecte folosite cu ocazia acestei sărbători. Evenimentul a debutat cu un expozeu al președintelui Filialei Iași a Uniunii Ucrainenilor din România, Daniel Serdenciuc, care a prezentat un scurt istoric și specificul sărbătorilor de iarnă ale ucrainenilor din România, evidențiind elemente comune cu ale altor minorități. În continuare, prim-vicepreședintele filialei, în calitate de moderator al evenimentului, a prezentat câteva date și informații mai puțin cunoscute despre această sărbătoare.

Participanții la eveniment au avut posibilitatea să asculte câteva colinde ucrainene, prezentate de un grup vocal constituit din refugiații ucraineni, unele dintre acestea fiind adaptate la situația actuală din Ucraina. Programul de colinde a fost completat de către profesoara de la Colegiul Na-

țional de Arte „Octav Băncilă”, Otilia Zaharov, acompaniată de nelipsita-i chitară. Nu au rămas datori nici scriitorii ieșeni invitați la acțiune, care au recitat poezii și epigrame adaptate momentului sărbătorit. La eveniment, au participat două echipe de la televiziunea locală și de la Radio Iași, ocazie cu care mai mulți membri ai filialei au dat scurte interviuri cu privire la: originile, semnificația, tradițiile și obiceiurile de Crăciun ale

ucrainenilor din România; interferențele cu tradițiile și obiceiurile românilor; specificul localităților din care provin. Participanții au avut posibilitatea să deguste din mâncărurile tradiționale ucrainene care se pregătesc pentru seara de Crăciun și să facă un schimb de impresii referitoare la modul de a sărbători Crăciunul în localitățile lor natale. Discuțiile au fost interesante, iar mâncărurile au fost apreciate la cel mai înalt nivel.

NOTĂ:

Mitropolitul Epifanie al Kievului și al întregii Ucraine a declarat în anul 2019 că ucrainenii pot sărbători Crăciunul conform Calendarului gregorian, la 25 decembrie, dacă doresc. De asemenea, Biserica Ortodoxă din Ucraina a anunțat anterior că se va gândi la reforma calendaristică, cu condiția ca aceasta să fie susținută de majoritatea credincioșilor.

Încă din octombrie 2022, Biserica Ortodoxă a Ucrainei a prevăzut posibilitatea de a organiza slujbe de Crăciun în ziua de 25 decembrie, conform Calendarului gregorian (Calendarul iulian îndreptat).

Astfel că, la 1 septembrie 2023, Biserica Ortodoxă din Ucraina și Biserica Greco-Catolică din Ucraina au trecut la noul Calendar iulian, motiv pentru care datele multor sărbători bisericești s-au schimbat. Modificările au afectat și a doua cea mai mare sărbătoare religioasă – Crăciunul, drept pentru care, începând cu 2023, ucrainenii îl vor sărbători pe 25 decembrie, mai exact cu 14 zile mai devreme decât înainte.

Care va fi situația ucrainenilor din diaspora?

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședintele Filialei Iași a UUR

Festivalul Internațional de Colinde Ucrainene de la Suceava

(Urmare de la pagina 12)

Pe scena sălii Auditorium „Joseph Smith” a Universității „Ștefan cel Mare Suceava”, au evoluat nouă ansambluri artistice și grupuri vocale: grupul vocal al Colegiului Pedagogic al Universității Naționale de Stat „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, coordonat de Vasyl Protsiuk, grupul vocal „Cervona Kalena” din Negostina, coordonat de Niculina Clapon, grupul „Vocile Negostinei”, coordonat de prof. Antoneta Crainiciuc, grupul vocal al refugiatelor din Ucraina „Spivuci Ukrainky” din Suceava, coordonat de Viktoria Dryhola, grupul vocal al UUR din Gropeni, coordonat de Radu Nicolaișen, ansamblul „Kolomeika” din Siret, coordonat de Zirka Ianoș, ansamblul „Kozaciok” din Bălcăuți, coordonat de prof. Petru Șoiman, grupul de copii „Izvorășul” al Școlii Gimnaziale Izvoarele Sucevei, coordonat de pr. Valentin Ardelean, ansamblul Liceului Iordănești, Ucraina, coordonat de prof. Marina Șapcă. În încheiere, părintele Mihai Cobziuc, consilier eparhial la Biroul pentru Relații cu Minoritățile

din cadrul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, a adus o notă de spiritualitate și tradiție prin colinde deosebite pe care le-a interpretat. Totodată, acesta a afirmat că „Bucovina este mai frumoasă și mai bogată datorită obiceiurilor care se păstrează cu sfințenie în aceste locuri binecuvântate de Dumnezeu”.

Grupul vocal al Colegiului Pedagogic din cadrul Universității Naționale de Stat „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți a fost invitat la acest festival în cadrul Parteneriatului „Elevi acum, profesori în devenire”, încheiat între unitatea de

învățământ ucraineană, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava și Filiala Suceava a UUR. Această colaborare a început în urmă cu opt ani și oferă posibilitatea de a efectua schimburi de experiență didactică și de bune practici în educație și participarea la diverse evenimente culturale desfășurate la Suceava sau la Cernăuți.

Reprezentanții Liceului de la Iordănești, Ucraina, au legat o frumoasă prietenie cu membrii comunității ucrainene din Suceava, în urma derulării Proiectului Transfrontalier încheiat cu Primăria Bălcăuți „Acces îmbunătățit în școlile din zona rurală transfrontalieră Yordaneshty și Bălcăuți”, finanțat prin Programul Operațional Comun România – Ucraina 2014-2020.

În sală, au fost prezenți refugiați ucraineni, profesori de limba ucraineană, membri UUR, simpatizanți și reprezentanți ai Comitetului Filialei Suceava a UUR: Ilie Sauciuc, Niculina Clapon, Nadia Boiciuc, Zirka Ianoș, pr. Mihai Cobziuc.

Colindatul reprezintă o moștenire spirituală neprețuită pe care o păstrăm și o transmitem cu sfințenie tinerei generații. Scopul acestui festival constă în valorificarea, promovarea și păstrarea frumosașelor colinde ucrainene specifice zonei noastre.

Sărbătoarea minorităților etnice, marcată la Rădăuți

(Urmare de la pagina 13)

„Cervona Kalena” din Negostina, îndrumător Iulian Chideș, dans polon – ansamblul „Solonczanka” din Solonețul Nou, îndrumător Ana Zielonka, dans huțul – grupul „Bukovenka” din Rădăuți, îndrumător Delia Martineac, dans țigănesc – grupul de elevi ai Școlii Gimnaziale Speciale „Sf. Stelian” din Rădăuți, îndrumați de Antonela Gherasim, dans evreiesc, german, turcesc și țigănesc prezentate de elevii Școlii Gim-

naziale „Bogdan Vodă” din Rădăuți). În încheiere, toți cei prezenți „au dat mână cu mână” și au jucat hora românească, o horă simbolică a prieteniei și a bune înțelegeri.

„Ziua Minorităților Naționale” este o manifestare cuprinsă în calendarul de activități al Proiectului transfrontalier „Împreună pentru o educație

bună”, semnat între Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți, Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava și Liceul „Gheorghe Asachi” din Herța. Gazda primei întâlniri, desfășurate la finalul lunii noiembrie, a fost Școala Gimnazială „Bogdan Vodă” din Rădăuți, unde a avut loc și o solemnă activitate de comemorare a victimelor Holodomorului. Cu această ocazie, preotul Mihai Cobziuc, consilier eparhial, a oficiat o slujbă de pomenire pentru cei afectați de această tragedie istorică. Coordonat de profesorele Delia Martineac și Marina Maftai, proiectul „Împreună pentru o educație bună” va cuprinde diverse activități care urmează a fi desfășurate pe parcursul întregului an școlar 2023-2024. Scopul acestui parteneriat este de a promova schimburile educaționale și culturale între cele două țări și de a dezvolta o colaborare strânsă între instituțiile de învățământ implicate.

În rândul publicului numeros, s-au aflat invitați speciali care au reprezentat anumite școli din județul nostru: prof. dr. Silvia-Corina Nuțu, directorul Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava, prof. dr. Adrian Puiu, directorul Colegiului Național „Eudoxiu Hurmuzachi” din Rădăuți, prof. Codrin Bența, directorul Colegiului Național „Nicu Gane” din Fălticeni, prof. Angelica Cahula, directorul Liceului Tehnologic „Ion Nistor” din Vicovu de Sus, prof. Loredana

Crevco, directorul Școlii Gimnaziale Speciale „Sf. Stelian” din Rădăuți.

După terminarea spectacolului, participanții au poposit în holul mare al școlii, unde a fost amenajată o expoziție culinară cu preparate tradiționale care le-au desfășurat simțurile gustative și olfactive. Preparatele au fost pregătite și expuse de către dl Yori Finkel, reprezentantul comunității evreiești din Rădăuți, și de dna Coca Alexandrina, reprezentanta rușilor-lipoveni.

Evenimentul dedicat minorităților din Bucovina a constituit un frumos prilej în cadrul căruia valorile și obiceiurile multietnice au strălucit în adevărata lor splendoare. Toți cei prezenți au făcut o călătorie captivantă într-un univers plin de culoare, muzică și tradiții autentice care au adus bună dispoziție și multă bucurie.

Concurs de cântece ucrainene, la Știuca

La finalul lunii noiembrie anul trecut, Căminul Cultural din localitatea Știuca, județul Timiș, s-a dovedit a fi neîncăpător pentru elevii și profesorii prezenți la cea de-a VIII-a ediție a Concursului de cântece ucrainene. La mult așteptata competiție județeană, au participat peste 100 de tineri proveniți de la școlile timișene în care se predă limba ucraineană. Acțiunea a fost organizată de Școala Gimnazială Știuca împreună cu Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România și administrația publică locală.

În deschidere, directorul școlii gazdă, Nicolae Benczar, a subliniat faptul că, prin organizarea acestui concurs sub forma unui spectacol, se doarește promovarea culturii și a limbii materne, precum și găsirea unor soluții optime pentru susținerea folclorului ucrainean de către toți tinerii etniei noastre. Din partea conducerii UUR Timiș, a luat parte la manifestare președintele Filialei, dna Maria Szabo-Condrei, și președintele Organizației locale Știuca a UUR, Sorin Laver, împreună cu membrii Comitetului.

„Acest concurs este extraordinar, deoarece copiii dumneavoastră au posibilitatea să-și exprime talentul. Aici, îi putem identifica pe cei care sunt talentați și, totodată, să-i susținem să meargă mai departe, să fie încurajați și, cine știe, poate că, în viitorul apropiat, îi vom vedea și pe marile scene ale lumii. Uniunea Ucrainenilor din România susține toate activitățile și acțiunile culturale care se desfășoară și pune preț pe educația copiilor, pe identitatea noastră, pe tradiții și, nu în ultimul rând, susține financiar astfel de manifestări. Cu

toții știți deja și ați văzut ce fel de premii consistente au primit copiii dumneavoastră în urma concursurilor la care au participat. Știți bine în câte excursii și tabere organizate și susținute financiar de Uniunea Ucrainenilor din România au participat”, a declarat dna Maria Szabo-Condrei.

Melodiile interpretate de către elevi au fost în limba ucraineană, cu sau fără acompaniament instrumental ori negativ. Juriul format din profesorii Ana Hrin, Gabriel Bilan, Maria Bejerea și Maria Szabo-Condrei a punctat, pe lângă interpretare, prezența scenică și costumele populare specifice ucrainenilor din zona din care provin, iar de prezentarea concurenților s-a preocupat profesoara Mioara Cinar. La manifestarea cultural artistică „Drag mi-e cântecul ucrainean”, s-au înscris copiii de la unitățile de învățământ din localitățile: Știuca, Dragomirești, Bethausen, Darova și Petroasa Mare. Totodată, au concurat elevii de la Școala Gimnazială Nr. 4 și cei de la Școala Gimnazială de Muzică „Filaret Barbu” din Lugoj. Din partea Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu”, ne-au încântat liceenii de la secția de limba ucraineană. Profesorii coordonatori au fost: Mariana Cabaș, Mioara Cinar, Maria Holovcsuk, Valentina Benczar și Violeta Manzur. Premiile au fost acordate în funcție de punctajele primite din partea juriului pentru fiecare secțiune și pe fiecare nivel. În cadrul actualei ediții, a avut loc și o premieră, care a constat în acordarea unei diplome de excelență pentru cea mai bună interpretare, aceasta revenind elevei Aurora Gogîltan din Știuca.

După premiere, discuțiile au continuat în cadrul masei festive oferite de Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România.

Mihaela BUMBUC

Parodie

CLAUDIA SEMCIUC

Decembrie, cu vânt și ger...

(Curierul ucrainean, nr. 493-494, decembrie 2023)

Decembrie, cu soare-ntreg,
Dă-mi un răgaz să înțeleg
Lună de iarnă ești sau clară
Lună de altă primăvară?

În amintirea mea de prunc
Încă-n troiene mă arunc,
Mă văd în tine prin zăpezi,
Azi nu le văd, tu le mai vezi?

Decembrie, prin fulgii tăi
Copilărie-i croiam căi,
Azi sunt topiți cu totu-n soare
Și amintirea lor mă doare.

Văd, situația e gravă,
Tu, lună dragă, ești bolnavă
Și nu știu cum să te ajut,
Sunt profesoară și atât!

De fapt mai sunt și la OTUR
Vice, dar faptu-acesta, jur,
Nu-i suficient să opresc timpul
Și să fac bine anotimpul.

Decembrie, tu, lună dragă,
Copiii nu pot să-nțeleagă
Cum au vacanța ei de iarnă
Când fulgii nu vor să se-aștearnă?!

Fă bine tu și-adu ninsori
S-avem sublimă sărbători
Și la copii adu bujori
Cu gerul tău în obrăjori.

Atât îți cer și te mai rog
Trei luni să lași fulgii zălog,
Să aibă și poezii vreme
Să scrie despre ei poeme!

Lucian PERȚA

SOBORUL SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL

A doua zi după Praznicul Epifaniei îl pomenim pe Sfântul Ioan Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului. Ioan a deschis calea venirii lui Mesia, pregătindu-i pe oameni pentru Marea Întâlnire de la Iordan, unde avea să se descopere nu numai Iisus Hristos – a doua Persoană a Sfintei Treimi, ci și să ni se reveleze întreaga Sfânta Treime, atât cât ne este nouă oamenilor cu puțință a percepe și a vedea din lucrările lui Dumnezeu. Dumnezeu Tatăl glăsuiește: „Acesta este Fiul Meu iubit întru care am binevoit!”. Dumnezeu Fiul intră în apele Iordanului, fiind arătat de Sfântul Ioan ca: „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatele lumii”, iar Duhul Sfânt se coboară în chip de porumbel peste Fiul care se botează în Iordan, și astfel ni se descoperă pentru prima oară, în mod clar și de netăgăduit, Dumnezeu – Unul în Ființă, dar întreit în Persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh.

Nimic nu este mai firesc decât faptul ca, după Botezul Domnului, Biserica să-l pomenească pe cel prin care s-a descoperit Dumnezeu, adică pe Ioan Botezătorul. Dacă imediat după Nașterea Domnului prăznuim Soborul Maicii Domnului, căci prin Ea Hristos se naște ca om, dacă după Întâmpinarea Domnului îl pomenim pe dreptul Simeon, cel care L-a purtat în brațe pe Pruncul Iisus, este firesc ca după Epifanie să-l pomenim pe Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului, Ioan, cel care ni-L descoperă pe Dumnezeu.

Ioan Botezătorul era o personalitate marcantă a vremii sale, deoarece i-a pregătit pe oameni prin botezul pocăinței, având foarte mulți ucenici care îi urmau învățătura. Puterea cuvântului său se datora faptului că el era trimis și pregătit de Dumnezeu Tatăl încă din pântecul maicii sale. Chiar și Irod regele, cel care mai târziu ordonă decapitarea Sfântului Ioan, se temea de acesta, îl privea ca pe un om al lui Dumnezeu pe care adesea îl asculta cu plăcere.

Mântuitorul Hristos spune despre Ioan că este „cel mai mare om născut din femeie” (Mt. 11, 11). Noi, creștinii, îi pomenim atât nașterea pământească, cât și moartea mucenicească, precum și Soborul, a doua zi după Bobotează. Pe toți ceilalți Sfinți ai bisericii îi prăznuim doar în ziua nașterii lor pentru Cer, și numai pe Ioan îl prăznuim de trei ori într-un an. Desigur că ne-am întrebat cu

toții: în ce constă măreția acestui Sfânt? Căci o privire mai atentă asupra vieții lui ne arată că nu a săvârșit vreo minune asupra oamenilor sau asupra naturii înconjurătoare, precum au săvârșit toți profeții Vechiului Legământ.

Sfântul Ioan Botezătorul este puntea de legătură dintre Vechiul Testament și Noul Testament; El este primul om care L-a recunoscut încă din pântecul mamei sale pe Hristos, atunci când Maica Domnului o vizitează pe Elisabeta, pruncul Ioan a săltat în pântec (Lc. 1, 41) ca semn al plecaciunii

trarea păcatelor regelui reprezintă încă un motiv de cinstire a acestui Mare Proroc și Sfânt al bisericii noastre.

Acestea sunt doar câteva motive pentru care Ioan Botezătorul, numit de Hristos *cel mai mare om născut din femeie*, este omul care prin pilda vieții sale rămâne pentru noi mereu un exemplu vrednic de urmat, de cinstit și de ascultat pentru îndreptarea vieții și aflarea lui Mesia.

Pr. dr. Ioan IURCEA, Ruscova

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@uur.ro**

**Redactor-șef:
Ioan Herbil**

**Redactor:
Ștefania Pietreanu**

**Tehnoredactare și culegere:
Ștefania Pietreanu**

**Tiparul executat la
Tipografia
„RCR PRINT”
ISSN 1223-5210**